

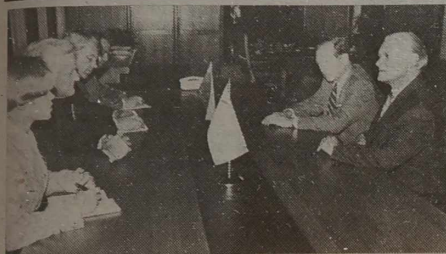

KURIER Wileński

CZWARTEK, 29 WRZEŚNIA 1994 R.
Nr 191 (12467)

Żaluzje, sprzęt
oświetleniowy.
Tel./fax. 77-36-16, Vilnius.

WIZYTY

* Na Litwę przybył z oficjalną wizytą prezydent Zgromadzenia Północnoatlantyckiego Loic Bouvard i sekretarz generalny tej organizacji Peter Corterier. Do bloku należy 188 państw. Litwa jest członkiem stowarzyszenia. Gości przyjął prezydent A. Brazauskas (na zdjęciu).

Fot. K. Vanagas (ELTA)

Algirdas Brazauskas udał się do USA

WILNO, 28 września (ELTA). We środę z pięciodniową wizytą prezydent republiki A. Brazauskas udał się do USA. Towarzyszą mu minister spraw zagranicznych Povilas Gylys, ambasador do poruczeń specjalnych, poseł

* Prezydent A. Brazauskas przyjął grupę przedstawicieli Brytyjskiej Unii Międzyparlamentarnej na czele z członkiem Wspólnoty Brytyjskiej Johnem Biffenem.

* Premier A. Šleževičius przyjął prezydenta Narodowej Izby Handlu, Przemysłu, Rolnictwa i Przedsiębiorczości Francji. Członkami Izby jest 25 tys. większych i mniejszych firm czyli 90 proc. oficjalnie zarejestrowanych spółek francuskich. W naszym kraju działa około 60 wspólnych spółek litewsko-francuskich.

Virgilijus Bulovas i doradca prezydenta ds. polityki zagranicznej Justas Paleckis. W Nowym Jorku do delegacji dołączył się ambasador Litwy w USA Alfonsas Eidintas i ambasador w ONZ Oskaras Jušys.

Rząd usiłuje zapobiec nagłemu wzrostowi bezrobocia

"Mimo, że w ostatnich miesiącach poziom bezrobocia w kraju ustabilizował się, jego wzrostu można oczekiwać już w pierwszym półroczu roku przyszłego" — w bezpośredniej audycji radiowej powiedział we środę premier Republiki Litewskiej Adolfas Šleževičius. Jego zdaniem, przedsiębiorstwa, które niewytwarzają konkurencji, nieuchronnie zbankrutują.

Niemni poziom bezrobocia w kraju jest kontrolowany i rząd usiłuje zapobiec jego nagłemu wzrostowi, gdyż byłoby to zbyt ciężkim brzemieniem dla budżetu państwowego. "Wiele środków przeznacza się na przekwalifikowanie pracowników, zachęca do rozwoju inwestycji i tworzenia nowych stanowisk pracy" — powiedział A. Šleževičius.

Najaktualniejszy jest problem bez-

robocia na wsi, gdzie jego poziom np. w rejonach taurzańskim i szylaiskim jest bardzo wysoki. Istnieją jednak rejonby bardzo pomyślnie rozstrzygające ten problem. A. Šleževičius wspominał rejon kupijski, gdzie się zakłada filię "Le-litji" i wraz ze spółką amerykańską tworzy wspólnie przedsiębiorstwo obróbki drewna.

Jednym z najaktualniejszych zadań rządu jest osiągnięcie uprawomocnienia umowy z Rosją o reżimie największego uprzywilejowania w handlu, która otworzyłaby drogę licznym przedsiębiorstwom litewskim na rynek rosyjski. Z powodu utraty tego rynku dogorywa dziś wiele dużych przedsiębiorstw litewskich, jak kowieńska "Banga", szawelski "Tauras" i inne.

Konflikt w Czarnym Borze posłużył budźcem do spotkania kierownictwa MOiN oraz samorządu rejonu wileńskiego

Spór o D. Sabienę trwa

"W ciągu roku tymczasowo pełniąc obowiązki kierowniczki wydziału oświaty Wileńskiego Zarządu Rejonowego Dangaulė Sabienė narobiła tyle szkód, że na ich naprawienie potrzeba by dziesięciu lat" — powiedział przewodniczący rady rejonowej Andrzej Silko.

Sekretarz Ministerstwa Oświaty i Nauki Remigijus Motuzaas zaznaczył, że D. Sabienė jest jedyną kierowniczką na Litwie, której kandydatury radni nie zatwierdził, aczkolwiek ówczesny naczelnik rejonu był za tym, aby D. Sabienė zajęła to stanowisko. Oskarżono ją o to, że nie potrafiła bronić interesów uczniów narodowości rosyjskiej i polskiej, że najwięcej uwagi poświęca problemowi Litwinów — twierdzi R. Motuzaas. Ówczesne Ministerstwo Kultury i Oświaty nie zgodziło się na zwolnienie D. Sabienė z tych obowiązków, gdyż zgodnie z obowiązującym prawem kandydatura kierownika wydziału oświaty jest uzgadniana z ministerstwem, a dopiero potem zatwierdza ją rada rejonowa bądź miejska.

Przyczyną niezadowolenia z pracy kierowniczki, jak twierdzi sekretarz ministerstwa, jest konflikt w Czarnym Borze, gdzie Centrum Higieny rejonu wileńskiego zamknęło polską szkołę średnią, a zarząd rejonowy postanowił przenieść szkołę rosyjską do Wotczun. Do budynku tej drugiej postanowiono przenieść szkołę polską, ale kierownicy obu szkół nie zgodzili się z taką decyzją. D. Sabienė zarzuciła się również, że w żłobku-przedszkolu w Wójdatkach zorganizowano nielegalne wybory kierowniczkę tej instytucji. Obecnie D. Sabienė oskarżona została o to, że nie potrafiła zażegnać konfliktu, powiedział R. Motuzaas. Zaznaczył on, że żaden z konfliktów nie jest bezpośrednio związany z pracą, gdyż zaangażowane w nie były organizacje społeczne, kierownictwo szkół, komitety rodzicielskie.

We wniosku wydziału inspekcji

stwierdza się, że "D. Sabienė ponad 20 lat pracuje w rejonie wileńskim, ma duże doświadczenie pracy pedagogicznej i administracyjnej, kompetentnie rozstrzyga i realizuje zadania reform szkolnych, idąc koncepcji oświaty na Litwie, stwarza warunki uczniom i ich rodzicom do nauki w pożądanym języku. W pracy kierowniczej jest bezstronna, obiektywna i wymagająca". 11 pracowników wydziału oświaty rejonu wileńskiego zwróciło się do ministra oświaty i nauki Vladislava Domarkasa z prośbą o "położenie kresu terroryzowaniu kierowniczką".

Właśnie ten temat omawiano w poniedziałek podczas spotkania ministra oświaty i nauki Vladislava Domarkasa oraz sekretarza ministerstwa Remigijusa Motuzaasa z pracownikami Wileńskiej Rady Rejonowej i jej Zarządu — naczelnikiem Janem Sinickim oraz wspomnianym Andrzejem Silką. Przedstawiciele ministerstwa obalili zarzuty stawiane D. Sabienė.

Na spotkaniu była też mowa o przygotowaniu instytucji oświatowych do roku szkolnego, omówiono związane z tym problemy — brak nauczycieli, niskie kwalifikacje kadry. W tym samym dniu minister V. Domarkas odwiedził szkoły w Bezdanach i Niemenczyźnie.

Głównym problemem, jak twierdzi przewodniczący rady, jest to, że osoby, które ukończyły wyższe szkoły pedagogiczne, nie pracują w instytucjach oświatowych. A. Silko zaznaczył, że w szkołach mniejszości narodowych przede wszystkim brak nauczycieli języków litewskiego i polskiego jest dużym problemem, brakuje natomiast specjalistów nauk ścisłych i przyrodniczych.

(ELTA)

Depesze kondolencyjne

Prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas wysłał do prezydenta Republiki Estonii Lennarta Meri depeszę kondolencyjną następującej treści:

"Wasza Ekscelencjo, Jesteśmy głęboko zasmuceni wiadomością o wielkiej tragedii, w której na skutek uderzenia estońskiego promu "Estonia" zginęło wielu ludzi. Pragnę wyrazić Panu, Wasza Ekscelencjo, oraz rodzinom ofiar wyrazy serdecznego współczucia mieszkającym w Litwie i w Estonii. Podzielimy Wasz ból".

W depeszy premiera Adolfa Šleževičiusa do premiera Republiki Estonii Marti Laara czytamy:

"Jesteśmy wstrząśnięci wiadomością o nieszczęściu, jakie spotkało prom "Estonia" na Morzu Bałtyckim. Z całego serca podziwiamy Wasz ból z powodu tej tragicznej utraty i głęboko współczujemy Panu, rodzinom i bliskim ofiar".

Dziś w numerze:

2 str.

Już za kilka dni oskarżeni o zabójstwo V. Lingysa staną przed sądem.

3 str.

Kto pomoże trzydziestemu opuszczonemu starszokom?

4 str.

Cały świat wstrząśnięty jest tragedią promu "Estonia".

5 str.

Współcześni patnicy chcą pielgrzymować w luksusowych warunkach * Zabłó pierwsze polskie sztuczne serce.

6 str.

Jak młodzież z różnych państw w Niemenczyźnie burzyła schematy i łamała stereotypy.

7 str.

"Może i Batory zajrzy do murów Wazechnicy?.."

8 str.

O osiągnięciach i planach Departamentu Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych.

9 str.

Wytnij i zachowaj: Ściąga dla tych, którzy łamią przepisy drogowe.

10 str.

"Plus-minus" — zaproszenie w świat matematyki.

11 str.

Jak podzielić spuściznę historyczną między trzema narodami — rozważa profesor Adam Maldzis.

SENTENCJA DNIA

Czasem coś kryje się za czymś, przed czym my się kryjemy.

Stanisław Jerzy Leńc

Znad Wilii

Radio 73.34 / 103.8 FM

Konkurs wieczorny

godz. 22.05
tel. 42 94 72

Frakcja DPPL zamierza wzmocnić kontrolę parlamentarną władzy wykonawczej

Jednym z głównych zadań frakcji DPPL, zdaniem nowego starosty Gediminasas Kirkilasa, jest wzmocnienie kontroli parlamentarnej władzy wykonawczej. Dotychczas w zasadzie nadzorowano tylko pracę ministerstwa, a departamentów i mniejszych resortów wzrok parlamentarzystów raczej nie sięgał, powiedział on na konferencji prasowej. Obecnie członkowie frakcji będą też analizowali pracę tych ostatnich.

Zdaniem Gediminasas Kirkilasa, sprzyjać to będzie lepszej realizacji programu wyborczego partii. Ten problem zostanie też omówiony na po-

siedzeniu rady i frakcji DPPL, która ma się odbyć w przededniu drugiej rocznicy pracy Sejmu pod koniec października. Starosta frakcji liczy na owocną dyskusję polityczną, jak też analizę obrad Sejmu, gdyż "obecnie wiele spraw wygląda inaczej".

Pierwszy zastępca starosty frakcji Justinas Karosas na konferencji prasowej przypomniał, że w grudniu ma być uczczona piąta rocznica odciążenia się ówczesnej Komunistycznej Partii Litwy od KPZR. Do udziału mają być zaproszeni przedstawiciele pokrewnych partii zagranicznych. DPPL oraz jej frakcja w Sejmie dążą do

jak najaktywniejszego dialogu ze wszystkimi siłami politycznymi, powiedział Justinas Karosas. Obecnie dojrzała idea przeprowadzenia regularnych spotkań z frakcjami opozycyjnymi. Przyczyniłoby się to do zmniejszenia wrogości lewicy i prawicy sejmowej, szczególnie widocznej na posiedzeniach plenarnych.

Juozas Bernatonis, jak również również zastępca starosty frakcji DPPL ubolewali, że frakcje prawicowe odrzucały propozycje DPPL zawarcia aktu zgody w walce z przestępczością i korupcją. Mogłoby on zapoczątkować większe zrozumienie wzajemne.

Kalejdoskop wiadomości

PROCES SĄDOWY W SPRAWIE V. LINGYSA — 5 PAŹDZIERNIKA

Sąd nad oskarżonymi o zabójstwo dziennikarza V. Lingysa odbędzie się 5 października o godz. 10 w Sądzie Najwyższym. Obecny będzie prokurator generalny A. Paulauskas.

Č. JURŠENAS I A. ŠLEŽIVIČIUS SPOTAKALI SIĘ Z NOWYM AMBASADOREM USA

Marszałek Sejmu Č. Juršenas i premier A. Šležiūnas spotkali się z nadzwyczajnym i pełnomocnym ambasadorem USA na Litwie J. Swihartem. Ambasador interesował się, kiedy zostanie parafowany układ Litwy-Polski, jak mają się sprawy z tranzytem rosyjskim przez Litwę. Ambasador dodatkowo ocenił oświadczenie premiera w rocznicę ludobójstwa Żydów na Litwie.

Tautininkasowie proponują

... stworzyć jeszcze jedną komisję — ds. Litwinów mieszkających poza granicami kraju. Komisja miałyby za zadanie integrację emigracji z ojczyzną.

1,7 mln Lt — na reformę rolną

Rząd zezwolił Ministerstwu Rolnictwa wykorzystać 1,7 mln Lt z budżetu na realizację reformy rolniej, w związku z tym, że w br. nie indeksowano środków przeznaczonych na to cele.

REJESTR CHOROŢÓB ZAWODOWYCH

Przy Ośrodku Medycznym Instytutu Higieny utworzono Rejestr Chorób Zawodowych. Zaczynia on działać od 1995 roku. Lista chorób została już opracowana i 1 października zostanie przedstawiona do akceptacji rządu. Kiedyś lekarz leczący choroby nie interesował się przyczyną choroby. Teraz będzie musiał każdorazowo wskazać ją.

W republice 1,5 tys. osób pracuje w warunkach szkodliwych dla zdrowia.

OBROT — 4 MILIONY

Na wtorkowej sesji na Giełdzie Papierów Wartościowych zawarto transakcje na ponad 4 mln Lt. Jest to liczba rekordowa. Charakterystyczne jest to, że nikt nie proponował kupna lub sprzedaży obligacji państwowych.

AUKCJA OBLIGACJI PAŃSTWOWYCH

Na szóstej aukcji obligacji państwowych w Banku Litewskim sprzedano całą emisję wartości 35 mln Lt. Po tej aukcji rząd otrzymał pożyczkę (krótkoterminową) w wysokości 188 mln Lt.

WZROSŁY AKTYWY ZAGRANICZNE

W końcu sierpnia Bank Litewski miał 2880 mln Lt aktywów. 82,5 proc. stanowią aktywa zagraniczne. W ciągu miesiąca zagraniczne aktywa wzrosły o 5,4 proc. Trzy czwarte — to waluta obca.

BANK ODBUDOWY I ROZWOJU — ŁOŻY NA KOLEJE

Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju wyasygnował na rozwój kolejnictwa Litwy 18,9 mln USD.

ZAROBKI ROSNĄ WOLNIEJ NIŻ CENY

W sierpniu, w porównaniu z lipcem, średnie pobyty mieszkańca Litwy zmalały o 2,28 Lt. A ceny w ciągu miesiąca wzrosły o 2,2 proc.

WYCIĄGNIĘLI WNIOSKI

Pisaliśmy już o tym, jak w Wileńskiej Stacji Transfuzji Krew zarażono chorych żółtaczką. Specjalna komisja Ministerstwa Zdrowia przebadła sprawę i ustaliła, że „wazystko jest w porządku poza worcami jednorazowego użycia sprzedawanymi przez polską firmę „Reactivum”. Stało się, że zamiast wyprodukować od tej firmy środki na pokrycie strat. A to pokryje straty osób zarażonych żółtaczką? No, zachęci przestraszonych krwiodawców, by oddawali znowu swą krew dla dobra innych?

FESTIWAL FILMÓW DZIECIĘCYCH

...rozpoczął się wczoraj w Kownie. Udział w nim biorą filmowcy z Litwy, Łotwy, Estonii, Rosji, Ukrainy, Białorusi, Polski, Anglii. Wyświetli się ponad 30 filmów animacyjnych oraz 10 krótkometrażowych fabularnych.

PAMIĘCI J. MILTINISA

Pragnąc godnie uczcić pamięć wielkiego artysty J. Miltinisa, rząd utworzył specjalną komisję, na której czele stał minister kultury D. Trinkūnas. Komisja opracuje program i przedstawi go rządowi do 1 listopada.

NAGRODY DLA LITEWSKICH FOTOGRAFIKÓW

Międzynarodowa Federacja Artystów-Fotografów przyznała czterem Litwinom tytuły zasłużonych fotografików. Zaszczęty tytuł dostąpili M. Baranauškas, A. Maciauskas, V. Straukas, A. Sūkus. 17 innych fotografików przyznano tytuły artystów-fotografików.

DZIEŃ ESPERANTO

Zgodnie z tradycją, co roku w pierwszą sobotę października obchodzi się Dzień Esperanto. Język ten istnieje już sto lat, ale dotąd nie uznano go za międzynarodowy. Litewski Związek Esperantystów istnieje obecnie w Kownie (ul. Zamenhofa 5). Obniżył on trochę swoją listę, zajmuje się jedynie wydawaniem i rozpowszechnianiem literatury w języku esperanto.

PREZYDENT KLUBU KAPITAŁISTÓW W TARAPACACH

Komornicy nakazyli areszt na dom i majątność prezidenta Klubu Kapitałistów w Olicie, Algimantas Cikonka.

PORT POZOSTAJE PORTEM

Zawiesz w miastach portowych notowano wzrosty poziomu przestępczości niż w innych. Na dziś w Klaipėdie zarejestrowanych jest 3090 przestępstw, 2819 — kryminalnych. Działła tu około 200 przestępców.

ZADŁUŻENIA ROSYJSKICH GENERALÓW

Litewska spółka budowlana „Selmas” oddała do użytku kompleks domów dla byłych wojskowych w obwodzie kaliningradzkim. W takim kompleksie jest 288 mieszkań. Następny kompleks jest już w wykonczeniu. Niemniej, prace wstrzymane z powodu niewypłacalności rosyjskich zleceniodawców. Są oni winni 1,6 mln USD.

NOWA EKSPOZYCJA W MUZEUM ZEGARÓW

W Muzeum Zegarów w Klaipėdie otwarto nową ekspozycję „Produkcja zegarów na Litwie w XIX-XX wiekach”. Historia głośi, że pierwszy zegar na Litwie został zainstalowany na wieży katedrały w Wilnie. Był to w 1557 r. Cech zegarmistrzów powstał w 1779 r. Chronometr morski A. Danilewskiego stworzony w 1872 r. uzyskał nagrody na wystawach w Paryżu i Petersburgu.

PODZIĘKOWANIE

Zołnierze Wroclawia, LWP, kombatanie serdecznie dziękują panom Czesławowi Drzewieckiemu i Stanisławowi Prusowi z SzAK Okręg Warszawski oraz Panu Antoniemu Janikowi z Urzędu ds. Kombatanów za ofiarowane i dostarczone paczki żywnościowe, które 7-10 września br. zostały przekazane kombatanom.

Stypendia w Niemczech

Jak poinformowała redakcja Ambasady RFN na Litwie, co roku DAAD (Niemiecka Akademia Sztuki Wymiaru) funduje stypendia dla studentów z Litwy od trzeciego roku. Stypendia te, nie mówiąc o stypendiach semestralnych, otrzymują nie tylko studenci studiujący germanistykę, ale też studenci wszystkich specjalności. 4 października, we wtorek, o godz. 15 w Wileńskim Uniwersytecie Pedagogicznym odbędzie się impreza informacyjna na ten temat. Zapraszamy się wszystkich, kogo interesują te kwestie.

W Sejmie republiki

Wieczorne posiedzenie plenarne 27 września

Posel E. Endriukaitis zgłosił projekt oświadczenia Sejmu Republiki Litewskiej „O wyrażeniu w Izkerki w Republice Czechenii”. Zgłoszenia nie zaaprobowano.

W omawianiu projektu ustawy Republiki Litewskiej o zaskasach państwowych dla rodzin i ustawy Republiki Litewskiej „O częściowym zmianie ustawy Republiki Litewskiej o państwowym ubezpieczeniu społecznym” oraz „O częściowym zmianie ustawy Republiki Litewskiej o gwarancji dochodów mieszkańców” zrobiono przerwę.

Po omawianiu zaaprobowano projekt ustawy Republiki Litewskiej „O tymczasowym trybie i warunkach rozliczeń”.

Po dyskusji zaaprobowano projekt ustawy Republiki Litewskiej „O częściowym zmianie artykułu 11 ustawy Republiki Litewskiej o wstępnej prywatyzacji mienia państwowego”.

Dyrektor ośrodka informacji prawnej przy Ministerstwie Sprawiedliwości R. Mockevičius zgłosił projekt ustawy Republiki Litewskiej „O trybie przygotowania ustaw Republiki Litewskiej i innych aktów prawnych” oraz projekt ustawy o rejestrze ustaw Republiki Litewskiej i innych aktów prawnych. Zgłoszenie zaaprobowano, postanowiono rozpocząć omawianie.

W czasie godzinny rządowej minister spraw wewnętrznych R. Valteikinas odpowiedział na interpelację posła K. Skrebysa o stosowaniu ustawy o areszcie prewencyjnym i interpelację posła S. Pečiūnasa o stosowaniu ustawy „O pozwoleniu nabycia, przechowywania i noszenia broni palnej w celach samoobrony oraz o dobrowolnym zwrocie bezprawnie nabytych i przechowywanych broni palnej, naboju lub materiałów wybuchowych”. Oświadczenia odczytał posłowie L. Milčiūnas, S. Pečiūnaitis, Z. Šilaitis i A. Endriukaitis.

Posel V. Jarmolenka zgłosił projekt rezolucji Sejmu Republiki Litewskiej „O mianowaniu kontrolerów sejmowych”. Propozycję poparto.

Wydział analizy i informacji Sejmu RL — ELTA

W rządzie RL

Narada pełnomocników z udziałem premiera

Odbędzie się narada regionalnych pełnomocników rządu w obecności premiera Republiki Litewskiej Adolfa Šležiūnasa oraz ministra reform administracyjnych i samorządów Mindauga Stankevičiausa.

Skonstatowano, że obecnie najważniejszą sprawą są kwestie finansowe. Premier A. Šležiūnas zaznaczył, że do budżetu państwa nie wpływa wiele środków, co odbija się ujemnie na pracowniach instytucji budżetowych i organizacji. Niektóre samorządy przez kilka miesięcy nie wypłacają wynagrodzeń pracownikom. Brak środków nie przeszkadza jednak nawet pracownikom średniego ognia nabywając komfortowe samochody służbowe.

Poinformowano, że samorządy niektórych rejonów i miast w sposób niedopuszczalny ignorują prawo i uchwały rządu. Znana jest historia wileńska, kiedy to świadomo podnoszono ceny na gorącą wodę, nie przydzielano lokali dla wydań prasowych, szkoły żydowskiej, Praca Wileńskiej Rady Miejskiej została sparaliżowana, a służby i pracownicy korzystają z niedołączonych prawnych. Przykładem tego są nazwiska pracowników Samorządu Wileńskiego wśród osób, które chcą otrzymać mieszkania na Starówce.

W niektórych rejonach nie są przestrzegane uchwały rządu w sprawie wykupu 23 hektarów ziemi, w wielu miejscach łamane jest prawo właścicieli do reparytacji akcji domów i wykupu mieszkań komunalnych. Różnie rozstrzygane są też problemy najemców w domach reparytacyjnych.

Premiar zwrócił uwagę przedstawicieli rządu w rejonach na to, że mogłoby aktywnie pomóc międzyresortowej komisji do walki z wykroczeniami gospodarczymi powołanej na mocy dekrety prezidenta. Powinni oni przyszyć się do tego, aby ukryte przed państwem środki trafiły do budżetu, a stamtąd zostały wykorzystane na

naucę, opiekę lekarską, pomoc ludziom jej potrzebującym.

Kolejne spotkanie pełnomocników rządu w rejonach poświęcone będzie sprawom rolnictwa.

Środki na przygotowania do zimy

Rząd Litwy pozwolił samorządom z budżetu państwowego Litwy na 1994 r. wykorzystać krótkoterminowe pożyczki na przygotowanie kółłowni, sieci ciepłych i wewnętrznych systemów ogrzewczych do zbliżającego się sezonu ogrzewczego. Wilno otrzyma 3,48 mln Lt, Kowno — 1,8, Klaipėda — 1,35 mln Lt krótkoterminowej pożyczki.

Łącznie samorządom kraju z budżetu państwowego wyasygnowano 26,7 mln Lt krótkoterminowych pożyczek. Ta suma ma być zwrócona do 1 lipca 1995 r. 3,6 mln litów pozwolono przeznaczyć Ministerstwu Opieki Społecznej i Pracy na remont kapitału podlegających mu instytucji i obiektów oraz najważniejsze prace, związane z przygotowaniem pensjonatów do zimy.

Zniesiono wizy do Turcji

Wybawiało Litwy i Turcji, posiadającym paszporty dyplomatyczne, służbowe i specjalne nie będą potrzebne wizy przy przejazdach z jednego kraju do drugiego. Rząd Litwy zatwierdził podpisaną 11 lipca 1994 r. w Wilnie odpowiednią umowę między rządami Litwy i Turcji.

W urzędzie prezydenta RL

Pamięć trzech prezydentów będzie godnie uczczona

Prezydent republiki A. Brazauskas 27 września przyjeżdżając do Centrum Badań i Studiów Lituanistycznych w Chicago prof. Jonasa Raškauskasa. Profesor wręczył list A. Juozaitienai — córki pierwszego konstytucyjnego prezydenta Litwy Aleksandra Stulginskisa, w którym prosi ona o godne uczczenie pamięci jej ojca. A. Brazauskas odpowiedział o krokach, podjętych w celu uczczenia pamięci prezydentów Republiki Litewskiej. Czyni i imiona wszystkich trzech prezydentów są nam jednakowo drogie, zaznaczył A. Brazauskas.

W tych dniach w republice uczczono 25 rocznicę śmierci Aleksandra Stulginskisa. Przyślano do rozprawowania jego grobu na cmentarzu w Panemunė. Imię A. Stulginskisa nadano jednej ze szkół. W Kownie w skwerze przed siedzibą byłych prezydentów obok pomnika Kazysa Grinisa i Antanasa Smelony stanął pomnik Aleksandra Stulginskisa. Prawdopodobnie ich odsłonięcie nastąpi w roku przyszłym.

MSZ Litwy informuje

Dla udających się samochodami do Europy przez Kaliningrad

Departament Konsularny Ministerstwa Spraw Zagranicznych Republiki Litewskiej informuje, że obywatele Litwy, udający się do państw Europy Zachodniej i Środkowej samochodami przez przejście graniczne obwod kaliningradzki mają uiszczać następujące opłaty: za samochód osobowy — 102,500 rubli rosyjskich; za mikrobus — 143,500 „—”; za autokar — 328,000 „—”; za ciężarówkę — 184,500 „—”; za każdą jadącą osobę, z wyjątkiem kierowcy, należy płać 30,750 rubli rosyjskich.

Ciełarzowi powinni też zgłaszać się wcześniej wydanymi zezwoleniami Rzeczypospolitej Polskiej. Samochody ciężarowe, nie posiadające takiego zezwolenia i udające się z Republiki Litewskiej przez obwód kaliningradzki, na terytorium RP nie będą wpuszczane.

Opłaty za transport i pasażerów przyjmowane są na przejściach granicznych obwodu kaliningradzkiego i Rzeczypospolitej Polskiej oraz w kasie oszczędności w Kaliningradzie przy ul. Swobodnoje 4.

Kurs walut w Banku Litewskim

Bank Litewski od 29 września 1994 r. ustalił następującą relację lity do walut obcych

Nazwa waluty	Lity za jedn. waluty	Kirgiskie somy	0,3810
Angielskie funty sterlingi	6,3182	Kazachskie tengi	0,0834
Ormiańskie dramy	0,0118	Toskańskie liry	0,0172
Australijskie dolary	2,9814	Moldawskie leje	0,9494
Austriackie sztylingi	0,3684	Norweskie korony	0,5920
100 szwedzko-faleńskich monet	0,2500	Holenderskie guldeny	2,3141
100 białoruskich rubli	0,0880	Francuskie franki	0,7594
Belgijskie franki	0,1291	100 rubli rosyjskich	1,6116
Czeskie korony	0,1438	SDR	5,8647
Dukleńskie korony	0,6804	Singapurskie dolary	2,6936
ECU	4,9554	Fiskele marki	0,8189
Estonijskie korony	0,3521	Szwedzkie korony	0,5391
Hiszpańskie pesety	0,0313	Szwajcarskie franki	0,3057
100 irów wołoskich	0,2585	100 ułaskrainskich karbowanów	0,0057
Japońskie jeny	0,0406	Węgierskie forinty	0,0370
Kanadyjskie dolary	2,9801	Niemieckie marki	2,9924

Lity na waluty poddawane i waluty poddawane na lity banki wymieniają według zatwierdzonego oficjalnego kursu — 4,00 lity za jeden USD, pobierając nie większe od ustalonego przez Bank Litewski wyprzedzenia za operacje wymiany. Pozostałe waluty banki kupują i sprzedają według cen ustalonych przez same banki.

Wczoraj w Narodowym Banku Polskim

	skup	sprzedaż
Frank francuski	4292	4468
Marka niemiecka	14663	15261
Dolar amerykański	22736	23664
Funt brytyjski	35822	37284
Frank szwajcarski	17718	18442

Biznes

Bank Światowy interesuje się prywatną przedsiębiorczością na Litwie

Minister gospodarki Litwy Aleksandras Vasiliauskas przyjął misję sektora prywatnego Banku Światowego. Omówiono możliwości rozwoju drobnej i średniej przedsiębiorczości.

Kierownik Wydziału Bałtyckiego Banku Światowego Ulrich Zachau poinformował, że misja ta ma na celu badanie sektora prywatnego. Już w październiku wśród przedsiębiorców litewskich i zagranicznych, którzy zainwestowali kapitał w gospodarkę naszego kraju, rozpowszechnione zostaną specjalne ankiety. Na podstawie ich odpowiedzi misja BS zgłosi kilka wniosków. Głównymi z nich będą priorytety prywatnych przedsiębiorców w obecnej sytuacji gospodarczej, po drugie — wyjaśnić dlaczego inwestuje się lub nie w gospodarkę Litwy, po trzecie — dokona się analizy ekonomicznej poszczególnych przygotowywanych ustaw.

Eksperti Banku Światowego przestudiują ustawy o inwestycjach zagranicznych, spółkach akcyjnych i inne, ustalą jakie (ujemny czy dodatni) wpływ wywierają te ustawy na prywatny biznes.

Ponadto przeanalizuje się strategię drugiego etapu prywatyzacji, który rozpocznie się po nowym roku. Eksperti przestudiują przyjęte akty ustawodawcze, wykazy przedsiębiorstw, które mają być sprywatyzowane w drugim etapie.

Przeprowadzone też będą studia nad finansowaniem sektora prywatnego. Ta praca z reguły będzie prowadzona w bankach komercyjnych. Przedstawiciele BS będą się starali wyjaśnić, kto i jakie prywatny biznes kredytuje, dlaczego i co przeszkadza w kredytowaniu. Ekspertem BS pomagającą będą specjalista litewscy.

Odbyła się też narada w sprawie dalszej współpracy w dziedzinie analizy makroekonomiki oraz pomocy metodycznej Banku Światowego.

Litwa — Ukraina

Umowa o zaopatrzeniu emerytalnym

Minister opieki społecznej i pracy Litwy Mindaugas Mikailis oraz nadwyzwyczajny i pełnomocny ambasador Ukrainy na Litwie Rościław Bilodid we wtorek w Ministerstwie Opieki Społecznej podpisali litewsko-ukraińską umowę międzyrządową o współpracy w sferze zaopatrzenia emerytalnego. Umowa ta reguluje zaopatrzenie emerytalne osób stale zamieszkających w jednym z państw oraz przenoszących się na stałe do innego państwa.

Ostatnio zanotowano dosyć dużą migrację mieszkańców Litwy i Ukrainy, której główną przyczyną jest powrót do ojczyzny. W latach 1990-1993 do Litwy z Ukrainy przybyło 3850 osób, a z Litwy na Ukrainę wyjechało 11.846 osób.

Zgodnie z porozumieniem od 1 stycznia 2000 r. w celu zaopatrzenia emerytalnego tych osób stosuje się zasadę terytorialną: państwa uznają staż pracy nabyty na ich terytorium i emeryturę za ogólny staż pracy naliczając się zgodnie z prawem tego państwa, gdzie mieszka dana osoba. Emerytowi, udającym się do innego państwa, wypłata emerytur nie zostanie przerwana. Otrzymują oni emeryturę zgodnie z prawem państwa, do którego przybyli.

Końcowy protokół tej międzyrządowej umowy przewiduje od 1 stycznia 2000 roku przystąpienie do systemu proporcjonalnego, zgodnego z normami międzynarodowych konwencji oraz kodeksu opieki społecznej Rady Europy. Wtedy to osobom, posiadającym staż ubezpieczeniowy, nabyty w obu krajach, emerytury będą wyznaczane i płacone zgodnie z prawem każdego kraju i z jego środków proporcjonalnie do stażu, nabytego w każdym z nich. W razie przesiedlenia się emerytów, emerytury z własnych środków będzie płać państwo, które je przyznało.

Podobne umowy o zaopatrzeniu emerytalnym Litwa zawarła już z Łotwą (jeszcze nieparafowana), Białorusią. Istnieje tymczasowa umowa z Polską. Trwają przygotowania do zawarcia umów z Estonią, Rosją, Mołdową i Niemcami.

Umowa litewsko-ukraińska wejdzie w życie po jej ratyfikacji przez obie strony.

Sponsorzy pilnie poszukiwani

Dom starców w Czuzakampach pod znakiem zapytania

Nasza gazeta już pisała, że nie opodal Solecznik, w pięknej wsi Czuzakampy powstaje dom starców. Rozwiązałyby on liczne problemy ludzi samotnych, którzy resztę życia spędziliby w spokoju, obcując z naturą. Kłopoty finansowe utrudniają jednak realizację projektu. Rekonstrukcja budynku jest zakończona, ale wraz z nią skończyły się pieniądze z budżetu rejonowego. Dla zakwaterowania 30 starszków potrzebne są meble, inne wyposażenie. Rejonowy wydział opieki liczył na pomoc z Danii, ale w zasadzie otrzymano tylko sprzęt medyczny. Apel do bogatych firm również nie dał większych wyników. Brakujących 100 tys. Lt aktywnie poszukuje naczelnik rejonu Tadeusz Mickiewicz. Jeśli apele poskutkują, to pensjonat zostanie otwarty w tym roku.

Solecznik

Piotr RYNGIEWICZ

Mówią wileńscy emeryci

Im dalej — tym gorzej

Zenon PETRUSEWICZ

— Jak się prowadzi emerytów w naszych czasach?

— Wiadomo, że niełatwo. My, pracujący emeryci, jeszcze jakoś dajemy sobie radę. Emerytura (skromna), pensja, pomoc z Polski.

— O jaką pomoc chodzi?

— Jestem byłym kłomem, otrzymuję często z Polski zaproszenia na spotkania z towarzyszami broni, mam możliwość bezpłatnego pobytu w sanatorium, pomagają mi też materialnie.

— Mówił Pan, że oboje z żoną jeszcze pracujecie. Można wiedzieć, gdzie?

— Pracuję jako windziarz w Czerwonym Krzyżu, a moja żona w przychodni na Antokolu, w rejestracji. Szpitale otrzymują czasami pomoc humanitarną... coś nieoczekiwanego dla nas, personelewi pomocnicemu.

— Sugeruje Pan, że większość darów znika nie wiadomo gdzie?

— Tak. Ale na razie nikt nie mówi o tym głośno.

— Czy interesuje się Pan polityką?

— Tak i jestem z żoną zadowolony, że konserwatyści przegrali referendum. Uważam, że gdyby oni byli górą — życie stałoby się jeszcze trudniejsze. Szkoda wydanych pieniędzy na referendum, jak i tych, co poszły na imprezy typu "święto piwoszy".

— Co starsze pokolenie myśli o dzisiejszej młodzieży?

— Różna jest, ale najbardziej razi brak dobrego wychowania. W rodzinach i szkołach coraz mniej zwraca się na to uwagi. Sprawia to wrażenie, że biznes, pieniądze mają zastąpić kulturę i wychowanie. Im dalej — tym gorzej.

Rozmawiała Irena LITWIN

Młodzież Liberalna Litwy

O polityce — przy kawie i piwie

— Jesteśmy organizacją autentyczną... — tak rozpoczął swoje przemówienie w ubiegły wtorek jeden z liderów MLL, inaugurując jej sezon jesienny, w kawiarni Związku Pisarzy "Suokablis". Młodzież Liberalna Litwy — działa już czwarty rok. Przewodzącą większość członków tej organizacji stanowią studenci wydziałów uczelni wileńskich lub też ich absolwenci — ogółem ponad 150, nie licząc sympatyków.

Gościem honorowym wieczoru miał być Juozas Erlickas, który, niestety, mimo wcześniejszej obietnicy, nie przyszedł. Przemówienia programowe z okazji otwarcia sezonu wygłaszane przez liderów organizacji były nieco sarkastyczne, z pewnym ironicznym nastawieniem wobec niektórych członków rządu czy niedawno przyjętych uchwał.

Zebrań mieli okazję oglądać wideo — wrażeń z letnich imprez, organizacji, z pobytu w Sopocie na konferencji "Mniejszości Narodowe w Polsce".

Jeżeli ktoś chce się spotkać ze znanymi osobistościami politycznymi — gośćmi organizacji, równieżimi — jej członkami i sympatykami, zrobić coś dla siebie i dla innych, MLL zaprasza na swoje wtorkowe spotkania o 19, ul. Barbora Radvilaite 2, II piętro.

J. M.

Demografia

Przyrost naturalny nadal w minusie

W pierwszym półroczu br. przyrost naturalny na Litwie nadal się zmniejszał — o 10,4 proc. w porównaniu z rokiem ubiegłym, chociaż śmiertelność noworodków zmniejszyła się z 16,5 do 14,6 proc. na 1000 nowo urodzonych, czyli o 2 proc. Zauważalnie pogorszył się stan sanitarny w republice. Często noworodki umierają z powodu złego stanu zdrowia matek.

Mówiono o tym w Ministerstwie Zdrowia, gdzie dyskutowano program planowania rodziny zgłoszony przez Ośrodek Planowania Rodziny.

Z kamerą przez miasto

Podwórza wileńskie

To podwóreczko znajduje się na ul. Subocz.

Fot. Marian Paluszkievicz

Na podstawie doniesień agencji informacyjnych, radia, prasy i inf. własnych przygotowała Barbara ZNAJDZIŁOWSKA

Wypadki i wpadki

Służba informacyjna MSW RL podaje, że 27 września br. w kraju dokonano 141 przestępstw. Zanotowano 11 zabójstw, 1 obrażenie ciała, 1 gwałt, 15 rańkówek, 6 chuligańskich wyczynów, 71 kradzieży mienia osobistego obywateli i 34 — mienia państwowego, 11 wypadków ruchu drogowego.

Znaleziono zwłoki 3 danatów, poszukiwane 10 osób, które zaginęły w nie wyjaśnionych okolicznościach, skradziono lub uprowadzono 14 samochodów, znaleziono 4 wczelnie uprowadzone. Zarejestrowano 3 pożary. Zatrzymano 31 osób podejrzanych o popełnienie przestępstwa.

Syn zabił ojca

26 września wieczorem (czas ustala się) w Wilnie na ul. Sėlių 39/2 — 21, podczas której w czasie pijanym J. Greblūnas, ur. w 1956 r., dźgnął nożem w udo ojca J. Greblūnasa, ur. w 1930 r., który 27 września po przywiezieniu o godz. 14.30 do szpitala, zmarł na tamtym przyjeździe.

Niewiasta — siłaczka

26 września o godz. 20.30 w Landwarowie na ul. Gaišėlininko, koło domu nr 92 podczas sprzeczki Jadviga Wojciechowa, ur. w 1948 r. zabił J. Ignatavičiusa, ur. w 1945 r., który z obrażeniami ciała i wstrząsem mózgu został przewieziony do szpitala.

Rabunki na ulicy i w domu

* 26 września około godz. 20 na ul. Tuskulėniu w Wilnie, koło domu nr 41 trzech młodych mężczyzn przemocą weszło do samochodu Audi-80 G. Katkevičiusa, ur. w 1972 r., zawiozł do lasu w Werbach, zabił, odebrał 1500 litów, klucze od mieszkania i odjechał. O godz. 20.30 ci sami rabusie w maskach otworzyli drzwi mieszkania (Tuskulėniu 41-18) i grożąc przedmiotem podobnym do pistoletu zabił obecnego w mieszkaniu ojca Katkevičiusa — A. Ramanauskasa, ur. w 1936 r., zabrał około 7 tys. dolarów USA. Wypadek bada się.

* 26 września około godz. 21 w Wilnie, na ul. Vilniaus dwóch chuliganów zabił A. Kazakevičiusa i zabrał mu torbę. Podejrzanych zatrzymano.

* 26 września około godz. 24 na stacji autobusowej w Wilnie dwóch młodych bandytów zabił V. Krupskisa i zabrał 27 litów. Podejrzanych zatrzymano.

* 26 września około godz. 22 na ul. Naugarduko w Wilnie trzech młodych mężczyzn zabił F. Sivoja i zabrał portmonetkę, w której była kaszalotka portmonetki. W której była kaszalotka portmonetki. W której była kaszalotka portmonetki.

* 26 września około godz. 22 w Wilnie na ul. Kauno młody mężczyzna odebrał ob. Rosji torbę z zawartością 80 litów.

* 26 września około godz. 20 na ul. Savanorių w Wilnie, przy sklepie "Kaukas" dwaj nieznanzi chuligani zabił W. Gurikosa, ur. w 1952 r., którego z obrażeniami głowy przywieziono do szpitala.

Gabinety warto zamykać

23-26 września w Wilnie, na ul. Kirmis 49b z gabinetu kienowika SA "Troja 2" w nieznanich okolicznościach zgineło 19 tysięcy litów, należących do spółki.

Policja rozbraja

* 26 września w Landwarowie podczas rewizji w mieszkaniu W. funkcjonariusze komisariatu policji rej. wileńskiego znaleźli i skonfiskowali: magazynek nr BMO8845 z 8 nabojami do pistoletu TT, pistolet gazowy "UMAREX" (nr wycięty) z 6 nabojami.

* 27 września w Wilnie, na rynku kawiaryjskim funkcjonariusze miejskiego komisariatu policji zabrali Z. rewolwer własnej produkcji i cztery naboje kalibru 5,6 mm.

Ładunek wybuchowy przez okno

W dniach 23-26 września w Wilnie do mieszkania R. Miło na ul. Liubarto 16-1 (wskłonię nie było w domu) przez okno wrzucono gazowy ładunek wybuchowy. 27 września około godz. 14 przyjechał rodzinny J. Ribko, ur. w 1961 r., wziął ładunek, który eksplodował. Rodzina doznała oparzeń rąk, po opatrunku lekarskim wrócił do domu.

Przestrzelonemu szyby

27 września o godz. 4.20 w Wilnie, na ul. L. Giry 4-26 (7 piętro) z nieustalonej broni palnej przestrzelono szyby mieszkania V. Kalinauskasa. Własciciel mieszkania odmówił złożenia wyjaśnień.

Przygotowała Irena LITWIN

Haiti

Żołnierz amerykański popełnił samobójstwo

Amerykański żołnierz znaleziony w północnej części stolicy Haiti, w pobliżu hotelu "Villa d'Accueil", najprawdopodobniej popełnił samobójstwo, strzelając do siebie w własnej broni — oświadczył rzecznik sił amerykańskich na Haiti, Barry Willey.

W Waszyngtonie wyzyszał urzędnik

Parlamentarzyści powracają do kraju

Tymczasem rząd USA przygotował już grunt pod powrót na Haiti jedenastu posłów do haitańskiego parlamentu, którzy zbiegli z kraju do Stanów Zjednoczonych i Kanady po zamachu stanu w 1991 roku, kiedy do władzy doszła junta wojskowa. Oddziały amerykańskie zajęły już budynek parlamentu w Port-au-Prince, w którym ustawodawcy, zgodnie z porozumieniem zawartym między generałem Cedraesem i b. prezydentem USA, Jimmy Carterem, mają uchwalić amnestię dla przywódców dyktatury.

Pentagon powiedział, że żołnierz przeżywał problemy osobiste związane ze swym małżeństwem.

Rzecznik sił USA na Haiti zaznaczył, że "nie wchodzi w grę żadne zamaskowanie strzelca ani też nie był to przypadekowy strzał".

Wojska amerykańskie kontynuują na Haiti wykupywanie broni od cywilów i paramilitarnych bojówek. Za pistolet płać 50 dolarów, za ładunek materiału wybuchowego lub karabin 100 dolarów, za karabin maszynowy — 200 dolarów. Broń ciężka — np. moździerz kosztuje 300 dolarów. Jak dotychczas, akcja przebiega bardzo opornie — zebrano zaledwie 2 strzelby i cztery pistolety. Amerykańskie władze okupacyjne zastanawiają się nad podniesieniem stawek cennika broni.

ONZ prosi Amerykanów o ochronę magazynów żywności

Przedstawiciele agencji humanitarnych ONZ zwrócili się do wojsk amerykańskich o ochronę zapasów żywności po napadzie Haitańczyków na niestrzeżony magazyn z artykułami spożywczymi.

Rząd USA zalecił, by organizacje udzielające pomocy, których większość finansowana jest przez Stany Zjednoczone, wstrzymały rozdział żywności do czasu ustabilizowania sytuacji.

Rzecznik operacji humanitarnych

ONZ na Haiti, Iain Guest poinformował, że w minionych trzech dniach wydarzyły się trzy lub cztery incydenty związane z rabowaniem magazynów żywnościowych. Powiedział, że wojsko amerykańskie wysłało cztery opancerzone wozy terenowe do magazynu położonego na terenie slumsów w Port-au-Prince, po tym gdy przeszło 2 tysiące Haitańczyków wyłamało drzwi i walczyło między sobą o worki ryżu i fasoli.

Katastrofa morska

Zatonął prom estoński u wybrzeży Finlandii

U południowozachodnich brzegów Finlandii zatonął nad ranem estoński prom "Estonia", który płynął z Tallina do Sztokholmu. Sygnał o katastrofie odebrał ośrodek ratownictwa morskiego w Turku.

W pobliżu miejsca katastrofy zauważono wiele tratw ratowniczych. W akcji ratunkowej — jak podała fińska straż przybrzeżna — bierze udział pięć statków i dwa śmigłowce.

Prom zatonął koło wyspy Utoe w odległości około 100 kilometrów od Turku.

Pierwsze ocalone ofiary katastrofy promu "Estonia" przewieziono do szpitala na fińskiej wyspie — jak podała agencja DPA.

Reuter pisze, że specjalna ekipa uda się na spotkanie z krenwinami ofiar katastrofy. Nie została ogłoszona lista pasażerów promu, jednak większość porawdopodobnie stanowili Szwedzi.

DPA podaje, że w czasie szturmu

prawdopodobnie przesunął się ładunek, głównie samochody, przewożony przez "Estonię", co zadechydowało o jej zatonięciu. Uderzyły one od wewnątrz w burtę promu, który po pięciu minutach zatonął. "Mamy 90 uratowanych ludzi" — powiedział fińskiej telewizji szef operacji ratowniczej Raimo Tiihinen.

Ogółem na promie znajdowało się 867 osób. Obecnie podaje się, że było wśród nich ok. 400 Szwedów i 163 Estończyków, a pozostałą część stanowili Finowie, Łotysze, Litwini, Rosjanie, Norwegowie i Niemcy.

W depeszy z Moskwy Reuter informuje, że prezydent Estonii Lennart Meri ogłosił w wystąpieniu radiowym środę dniem żałoby narodowej po zatonięciu promu "Estonia". W całym kraju, na wszystkich gmachach publicznych opuszczają się flagi do połowy masztów.

Bośnia

Zacięte walki

Ciężkie walki toczyły się w wielu rejonach Bośni.

Według będącego pod kontrolą Muzułmanów radia bośniackiego, najbardziej zacięte walki toczą się na północy, gdzie artyleria Serbów bośniackich nie ma bez przerwy ostrzeliwała przede wszystkim miasto Zavidovici. Zginęły tu 3 osoby cywilne. Byli też ranni.

Meldunki o zaskakująco

gwałtownych walkach nadeszły też z okolic muzułmańskich enklaw Gorazde i Srebrenicy w Bośni wschodniej. W wyniku serbskiego ostrzału Srebrenicy zginął tu jeden cywil, a trzech zostało rannych. W Gorazde straszył, na skraju 3-kilometrowej strefy zamkniętej wokół centrum, walczyły ze sobą oddziały muzułmańskie i chorwackie.

USA-Rosja

Spotkanie Jelcyna z Clintonem

Uroczysta oprawa zastrzeżona dla oficjalnych wizyt przywódców państw towarzyszyła powitaniam rano prezydenta Białym Domem prezydenta Rosji Borisa Jelcyna. Odegranie hymnów obu państw, USA i Rosji, odbyło się przy wotrze salutu honorowego 21 salw armatnich. Uroczystości uświetniła parada wojskowa w historycznych strojach.

"Spotykamy się dzisiaj nie jako przeciwnicy, lecz jako partnerzy w dążeniu, aby naszą planetę uczynić miejscem spokojniejszym i szczęśliwszym" — powiedział prezydent Clinton, dodając, że "stosunki amerykańsko-rosyjskie są wręcz normalne". Oświadczył również, że razem z prezydentem Rosji musi "zapewnić, by wszystkie nowe niepodległe państwa zyskiwały należne im miejsce w Europie jako silne i niezależne kraje, zdolne do kierowania własnym losem".

Jelcyn powiedział, że w rozmowach z Rosją Stany Zjednoczone bywają trudnym partnerem — co komentuje się jako zaznaczenie rozbieżności poglądów z Waszyngtonem w niektórych sprawach. Podkreślił jednak, że wbrew "niektórym ludziom w Rosji, twierdzącym, iż nasz dialog z Billem Clintonem tym razem okaże się trudny i nie przyniesie żadnych rezultatów", rozmowy z amerykańskim prezydentem "przyniosły wielki postęp". Obserwatorzy twierdzą, że była to zawołana reakcja na głosy wielkorosyjskich nacjonalistów, że Jelcyn za bardzo ustępuje Stanom Zjednoczonym.

Zapytany przez dziennikarzy jak zareaguje, jeśli Stany Zjednoczone jednostronnie zniosą embargo na broń dla bośniackich Muzułmanów, Jelcyn stanowczo oświadczył, że jego reakcja będzie "oczywiście negatywna", ale przedyskutuje ten problem z Clintonem.

Prezydent USA powiedział, że rozważanie tej sprawy jest raczej "dyskusją akademicką", ponieważ sam rząd Bośni jest zainteresowany ewentualnym uchYLENIEM embargo dopiero za kilka miesięcy, tj. na wiosnę przyszłego roku. Było to pierwsze oficjalne potwierdzenie doniesień, że Bośni nie zależy na natychmiastowym zniesieniu embargo. Clinton oświadczył poza tym, że Stany Zjednoczone ściśle

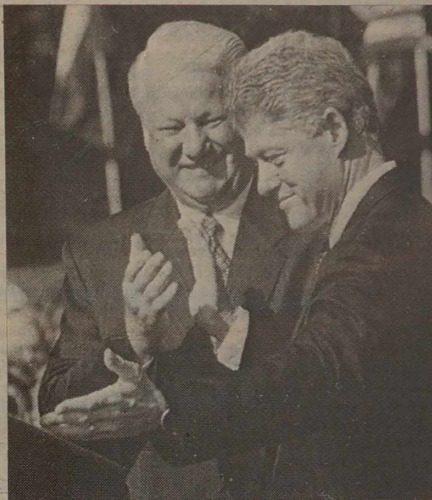
współpracują cały czas z Rosją nad rozwiązaniem kwestii Bośni.

Prezydent powiedział, że na pierwszy plan w omawianych z Jelcynem problemach wysunął się zwłaszcza "pozostałe do rozwiązania zagadnienia nuklearne", a także "nasze wspólne niepokoje dotyczące zorganizowanej zbrodni".

Zastrzegając sobie anonimowość wizyt przedstawicieli Białego Domu określili rozmowy prezydenta Clintona z prezydentem Jelcynem jako "bardzo optymistyczne, bardzo przyjazne, ale czasami bardzo nieformalne i bardzo bezpośrednie". To ostatnie języku dyplomatycznym oznacza zwykłe poważne rozbieżności poglądów.

Jak poinformowali ci przedstawiciele, tematem rozmów była sprawa Bośni, konflikt w Górnym Karabachu i rola w nim Rosji, jak również traktat o siłach konwencjonalnych w Europie, będący — jak powiedzieli — "zasadniczym problemem" w stosunkach rosyjsko-amerykańskich. Dyskutowano także kwestię krajów nadbałtyckich, gdzie Moskwa — jak powiedział przedstawiciel Białego Domu — "niepokoi się o sytuację rosyjskiej mniejszości". Omawiano poza tym sytuację w Mołdawie.

NA ZDJĘCIU: podczas spotkania Fot. EPA — ELTA

Ukraina

Do 1 listopada rynkowe ceny chleba

Rząd Ukrainy wydał rozporządzenie, na mocy którego władze Autonomicznej Republiki Krym, władze obwodowe, rejonowe i miast Kijowa oraz Symferopola do 1 listopada 1994 roku mają opracować nowe, rynkowe ceny chleba.

Indie

Dżuma na ulicach Kalkuty

W Kalkucie stwierdzono pięć przypadków dżumy. Władze sanitarne obawiają się, że ludzcie uciekający z ogarniętego epidemią Dwurzeki już choroba po wielkich miastach Indii. Oficjalny bilans śmiertelnych ofiar epidemii w Suracie wyniósł we wtorek 49 osób. Z miasta uciekło ponad pół miliona z 2 mln mieszkańców. W Delhi do szpitala z objawami dżumy trafiło 6 osób.

Ceny pieczywa mają być ustalone na zasadach ekonomicznych. Przy ich wyznaczaniu muszą być uwzględnione ceny skupu ziarna, koszty produkcji i rentowność sprzedaży.

Na dworcach kolejowych większości miast indyjskich zainstalowano specjalne kabiny, w których lekarze badają przybywców, czy nie wykazują symptomów dżumy.

Francja

Bardotka ma 60 lat

Słynna francuska aktorka filmowa Brigitte Bardot kończy sześćdziesiąt lat. Nie przewiduje z okazji żadnych szczególnych imprez. W sobotę będzie w schronisku w Gennevilliers pod Paryżem, gdzie w ramach Światowego Dnia Zwierząt chce zachęcić rodaków do opieki nad porzuconymi psami i kotami.

Bardotka dość powszechnie uważana jest za chlubę powojennej Francji — obok generała de Gaulle'a. Jej wielka kariera zaczęła się w 1956 roku, kiedy wystąpiła w filmie swego pierwszego męża Rogera Vadima "I Bóg stworzył kobietę". Już w

1952 roku poślubiła przemysłowca Bernarda d'Ormale. Straciła w ten sposób na popularność, bowiem jej nowy małżonek jest przyjacielem lidera skrajnej prawicy Jean Marie Le Pena.

Bardotka zaklina się, że nie cierpi Le Pena, "ale kocha Bernarda". Dodaje przy tym, że jednym politykiem, którego gotowa jest poprzeć w wyborach, jest przywódca gaullistów Jacques Chirac.

Polska-ONZ

Spotkania ministra A. Olechowskiego

Przebywający w Nowym Jorku z okazji 49 sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ minister spraw zagranicznych RP Andrzej Olechowski spotkał się z ambasadorem USA przy ONZ Madeleine Albright. Jak dowiaduje się PAP, rozmowa ta dotyczyła przyjęcia Polski do NATO oraz sytuacji w Rosji. Madeleine Albright stwierdziła jedynie, że sprawa członkostwa w NATO pozostaje otwarta i wstrzymała się od bardziej konkretnej odpowiedzi.

Tego samego dnia szef polskiej dyplomacji spotkał się z Radą Wydawniczą "Wall Street Journal". Większość zadawanych mu pytań dotyczyła sytuacji w naszym kraju oraz perspektyw i warunków dla inwestycji zagranicznych w Polsce, w porównaniu z tymi, jakie istnieją w Rosji.

Minister Olechowski kontynuował spotkania z ministrami spraw zagranicznych innych krajów. Przeprowadził m.in. rozmowy z szefami dyplomacji Japonii, Holandii, Chile, Brazylii, Chin i Azerbejdżanu. Jednym z poruszanych tematów była sprawa przyjęcia Polski do Rady Bezpieczeństwa jako niestałego członka. Polska stara się o uzyskanie członkostwa w Radzie w latach 1996-97.

We władzy najwyższej

Spotkanie Prezydenta RP z Prezydium Sejmu

Prezydent RP Lech Wałęsa spotkał się na zaproszenie marszałka Sejmu Józefa Oleksego, z Prezydium Sejmu — poinformowało Biuro Prasowe Prezydenta.

Podczas blisko dwugodzinnej rozmowy omówiono problemy polskiej polityki zagranicznej i konieczność

koordynowania działań różnych instytucji państwowych w tej dziedzinie. Program Powszechniej Prywatyzacji.

Wyjaśnione zostały kwestie prawne i merytoryczne związane z funkcjonowaniem Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji oraz odwołaniem przez prezydenta RP dwóch jej członków.

... i dyrektorem generalnym FAO

Prezydent RP Lech Wałęsa spotkał się z dyrektorem generalnym ONZ ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO) Jacquesem Dioufem — poinformowało Biuro Prasowe Prezydenta RP.

Rozmawiano o sytuacji i możliwościach rozwoju rolnictwa oraz

o problemach wyżywienia ludności świata. Jacques Diouf zaprosił Polskę do udziału w światowej konferencji, w marcu 1996 roku, poświęconej bezpieczeństwu żywnościowemu. Prezydent RP wyraził uznanie i poparcie dla działalności i planów FAO — stwierdza komunikat.

Aktualia rządowe

Premier Pawlak przyjął wicepremiera Czech

Czechy udzielił Polsce poparcia w staraniach o umieszczenie regionalnej siedziby FAO w naszym kraju. Taką deklarację w imieniu szefa rządu złożył 27 bm. wicepremier i minister rolnictwa Republiki Czeskiej Josef Lux podczas spotkania z premierem Waldemarem Pawlakiem — poinformowało Biuro Prasowe Rządu.

W trakcie rozmowy poruszono też kwestie intensyfikacji współpracy przygranicznej obejmującej rozwój telekomunikacji i sieci drogi. W końcowej fazie są prace nad umową o małym ruchu granicznym.

Posiedzenie Rady Ministrów

Rada Ministrów zatwierdziła program "Stabilizacja — Restrukturyzacja — Prywatyzacja". Przyjęła rozporządzenie w sprawie określenia wysokości wskaźników przystępu do przetargu miesięcznego wynagrodzenia w podmiotach gospodarczych na III kwartał 1994 r.

Rada Ministrów, w obecności prezydenta RP Lecha Wałęsy, odbyła debatę na temat podstawowych zasad polityki pieniężnej państwa. Za podstawę do dyskusji posłużył dokument opracowany przez Narodowy Bank Polski — poinformowało Biuro Prasowe Rządu.

Celem programu "Stabilizacja — Restrukturyzacja — Prywatyzacja" jest stabilizacja finansowa, restrukturyzacja oraz prywatyzacja polskich przedsiębiorstw.

Stabilizacja oznacza dostarczenie przedsiębiorstwom znajdującym się w złej kondycji finansowej środków finansowych w wysokości do 30 proc. ich obrotów rocznych oraz dostęp do nowych linii kredytowych i gwarancji, umożliwiających wdrożenie programu naprawczego. Restrukturyzacja jest etapem przejściowym

przygotowującym do etapu trzeciego — prywatyzacji i polegać będzie m.in. na zmianach w zarządzaniu przedsiębiorstwem. Procesowi restrukturyzacji podlegać będą zarówno aktywa, jak i pasywa przedsiębiorstwa.

Rada Ministrów przyjęła rozporządzenie w sprawie określenia wysokości wskaźników przystępu do przetargu miesięcznego wynagrodzenia w podmiotach gospodarczych na III kwartał 1994 r.

Rada Ministrów, w drugiej części posiedzenia w obecności prezydenta RP Lecha Wałęsy, odbyła debatę na temat podstawowych zasad polityki pieniężnej państwa. Za podstawę do dyskusji posłużył dokument opracowany przez Narodowy Bank Polski.

W dokumencie stwierdza się, że strategicznym celem polityki pieniężnej jest stabilizowanie poziomu cen i tworzenie warunków sprzyjających zrównoważonemu wzrostowi gospodarczemu. Celem pośrednim tej polityki jest kształtowanie ilości pieniądza zapewniające ograniczenie inflacji oraz stabilne funkcjonowanie gospodarki.

Sąd

Są dowody...

Są dowody na to, że b. oficer Informacji Wojskowej Mikołaj Kulik stosował w latach 50 niedozwolone metody śledstwa — zeznał przed sądem historyk Jerzy Poksiński, pozwany przez Kulikę autor książki o sfinansowaniu procesów przed sądami wojskowymi PRL w okresie stalinowskim.

Kulik poczuł się dotknięty twierdzeniem Poksińskiego z książki "TUN", że cieszył się on "złą sławą" wśród oficerów marynarki wojennej aresztowanych w związku z tzw. procesem Tatarskim.

Kulik zaprzeczył wszystkim zarzutom autora książki, na kolejnej rozprawie przed Sądem Wojewódzkim w Warszawie. Pelnomocnik Poksińskiego, mec. Andrzej Siedlecki przedłożył jednak sądowi zestaw dokumentów obrazujących rolę Kulika w śledztwach prowadzonych przeciwko marynarzom i oficerom, z których kilku skazano na śmierć i rozstrzelano.

Po przesłuchaniu Kulika i Poksińskiego proces odroczono bezterminowo.

Wokół odwołania Howieckiego i Markiewicza z KRRiT

Oświadczenie Prezydium Rady Krajowej Unii Wolności

Odwołanie Macieja Howieckiego i Marka Markiewicza z funkcji członków Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji uważamy za nieważne. Prezydent podejmując tę decyzję, podobnie jak wcześniej odwołując Marka Markiewicza ze stanowiska pre-

wodniczącego Rady, przekroczył swą ową uprawnienia i nadużył zaufania obywateli — głosi oświadczenie Prezydium Rady Krajowej Unii Wolności.

Skoło od każdego oczekujemy poszanowania prawa — praworządność dla prezydenta RP

powinna być szczególnym obowiązkiem, jak i sprawą honoru. Oczekujemy na werdykt Trybunału Konstytucyjnego w tej sprawie i uznanie go przez prezydenta — stwierdzają autorzy oświadczenia.

I Polski Kongres Uniwersalizmu

Idee szukania dróg porozumienia

Rozwinięcie i wykorzystanie myśli społecznej Jana Pawła II dla idei porozumienia i pojednania ludzkości było jednym z głównych tematów sesji obradującego w Warszawie I Polskiego Kongresu Uniwersalizmu.

Uniwersalizm jako idea ekumenizmu głoszonej przez papieża, doceniając jej znaczenie dla pokojowej współpracy ludzkości ponad podziałami narodowymi, religijnymi i politycznymi. Dlatego w praktycznej realizacji zasad uniwersalizmu trzeba

akcentować wszystko co jest wspólne i łączy. Dotyczy to m.in. wzajemnych relacji między judaizmem, chrześcijaństwem oraz islamem, gdzie przez wielu różnicach można znaleźć wspólne wartości i platformę porozumienia w polityce ogólnoludzkiej — powiedział PAP sekretarz Międzynarodowego Towarzystwa Uniwersalizmu dr Józef Krakowiak.

Przedstawiając w duchu uniwersalizmu osiągnięcia kultury polskiej

akcentujemy jej ogólnoludzki charakter, podkreślając też wkład mniejszości narodowych. Towarzystwo założone przed kilku laty i działające w Warszawie ma bardzo dobre stosunki z działaczami ruchu uniwersalizmu na Litwie, Ukrainie, Białorusi. W imię wspólnego działania na rzecz ratowania ludzkości i planety przed katastrofą ekologiczną udało się przezwyciężyć wzajemne urazy i uprzedzenia z przeszłości — stwierdził dr Krakowiak.

Problemy turystyki pielgrzymkowej

Polsko-francuskie seminarium w Częstochowie

Zakończono polsko-francuskie seminarium w Częstochowie. "Współczesna turystyka pielgrzymkowa" nie mogło dać odpowiedzi na wszystkie pytania dotyczące źródeł, tradycji i aktualnego stanu turystyki religijnej w Polsce. Potwierdziło natomiast znaczące różnice pomiędzy turystyką pątniczą w krajach zachodniej Europy a pielgrzymowaniem do ośrodków kultu w Polsce.

Różnice zaobserwować można właściwie we wszystkim — w celu pielgrzymowania, formach organizacyjnych ruchu pątniczego, wielkości i jakości bazy turystycznej, sposobach i metodach obsługi pątników.

Współorganizatorami seminarium były samorządy Częstochowy i francuskiego miasta Lourdes. Oba miasta — znane ośrodki kultu maryjnego — odwiedza rocznie po pięć milionów pielgrzymów.

Na tym jednak kończą się podobieństwa. Jasna Góra stanowi cel większości pielgrzymek w Polsce, ale aż 90 proc. pątników przebywa tu tylko przez kilka czy kilkanaście godzin, zaś pielgrzymi zagraniczni stanowią ledwie 3 proc. przybyłych. Wśród odwiedzających Lourdes, obcokrajowców jest dwadzieścia razy więcej.

Dla zagranicznego turysty-pielgrzyma, przyjeżdżającego do wygody, Częstochowa nie jest specjalnie atrakcyjna. Zachodni turysta nie znajduje w swoim biurze turystycznym przygotowanej oferty, nie dojeżdża do miasta wygodnie i szybko, nie znajduje w nim rozbudowanej bazy hotelowo-gastronomicznej, ani kompleksowej informacji przygotowanej przez wyspecjalizowane biuro, mówiącej o miejscu Jasnej Góry w historii, kulturze i tradycji Polski.

Obcokrajowiec nie rozumie miej-

sca Jasnej Góry w dziejach, kulturze i tradycji Polski. Nie rozumie też, że przyczyną wieletniejszych zaniedbań w budowie wygodnej dla niego bazy turystycznej leżą w sferze polityki. Ze to właśnie polityka nie pozwalała reklamować klasztoru i nie sprzyjała tym, którzy odwiedzali nie tylko miasto święte, ale także świątynię pamięci narodu, ośrodek opozycji i wolności.

Dla Francuza jest niezrozumiałe, że w Częstochowie (260 tys. mieszkańców) jest tylko kilka hoteli, podczas kiedy w Lourdes (17 tys. miesz.) jest ich 300. Nie zrozumie także, dlaczego dzisiaj Częstochowa traci połączenia kolejowe z większymi miastami Polski, kiedy np. uruchomienie lepszych połączeń międzynarodowych w portugalskiej Fati-mie spowodowało znaczący napływ turystów-pielgrzymów.

Jubileusz

50 lat sołtysowania Bronisława Myszki

Już 50 rok bez przerwy funkcję sołtysa we wsi Orle pod Wejherowem pełni 85-letni rolnik Bronisław Myszka, prawdopodobnie najstarszy sołtys w Polsce. Po raz pierwszy wybrany został na tę funkcję w roku 1945 i od tej pory, niezależnie od koniunktury politycznych, mieszkający Orle przedłużają mu mandat zaufania.

Mimo podeszłego wieku Bronisław Myszka samodzielnie, wraz z żoną prowadzi 35-hektarowe gospodarstwo, w tym sporą hodowlę bydła. Często można spotkać go na rowerze. Przywyczenie do bicykla zostało mu z czasów przedwojennych, kiedy to tym pojazdem dojeżdżał do pracy w górnictwie.

Licząc ok. 1000 mieszkańców Orle zalicza się do najlepiej zagospodarowanych i zadbanych wsi w okolicy. Nie miała w tym zasluga sołtysa, który sam świecąc przykładem, potrafił zmobilizować mieszkańców do czynów społecznych i wystarać się u władz o środki inwestycyjne.

Rocznice

Kwiaty pod pomnikiem Starzyńskiego

W przeddzień 45 rocznicy kapitulacji Warszawy we wrześniu 1939 r. żołnierze z warszawskiego okręgu wojakowskiego, kombatanek złożyli wieńce i wiązanki kwiatów pod pomnikiem Stefana Starzyńskiego na Placu Bankowym w Warszawie.

W solennym kościele św. Krzyża odbyła się uroczysta msza święta.

Bezpośrednie obłężenie Warszawy

przez wojska niemieckie rozpoczęło się 8 września 1939 r. Siłowa kapitulowała 28 września z powodu braku żywności, wody, światła. Podczas oblężenia zginęło ok. 6 tys. żołnierzy i 25 tys. cywilów.

Przywołano obłożonego miasta był pełnia funkcji komisarza cywilnego przy Dowództwie Obrony Warszawy Stefan Starzyński, prezydent Warszawy.

Medycyna

Przeszczepiono sztuczne serce do organizmu cielaka

W zabrzańskiej Klinice Kardiologii dokonano przeszczepu sztucznego serca polskiej produkcji do organizmu cielaka. Oznacza to, że kilkuletnie prace nad tym urządzeniem wkręczyły w ostatnią fazę. Wprawdopodobnie już w styczniu przyszłego roku możliwy będzie jego przeszczep do ludzkiego organizmu — poinformował Roman Kustosz, kierownik Pracowni Sztucznego Serca w Zabrze.

Sztuczne serce pozwala przetrwać nawet miesiąc pacjentowi, którego ser-

ce przestało działać, a który czeka na dawcę. Dotychczas w zabrzańskiej klinice 30 proc. chorych czekających na transplantację umierało nie doczekawszy się dawcy.

Do zalet polskiego sztucznego serca, skonstruowanego przez zespół prof. Zbigniewa Religi, szefa zabrzańskiej kliniki i pracowników tamtejszej Pracowni Sztucznego Serca, należy jego cena: nieprzekracza 50 mln zł, podczas gdy takie samo urządzenie sprowadzone z USA czy RFN kosztuje 60 tys. marek.

Z kroniki kryminalnej

Zlikwidowano nielegalną wytwórnię amfetaminy

Nielegalne laboratorium produkujące amfetaminę zlikwidowali na terenie jednej z warszawskich posesji funkcjonariusze KS Policji przy współpracy KW Policji w Lublinie i UOP — podał rzecznik KSP nadkom. Witold Gieralt. Policja nie podała na razie liczby zatrzymanych osób. Akcją

przeprowadziła na polecenie Prokuratury Wojewódzkiej w Lublinie.

Funkcjonariusze skonfiskowali urządzenia, odczynniki i preparaty potrzebne do produkcji amfetaminy oraz znaczną ilość gotowego produktu. Jego jakość policyjni specjaliści ocenili bardzo wysoko.

UCZYMY SIĘ PRZEŁAMYWAĆ BARIERY

Symposium pokojowe

W dniach 7-14 września br. w Niemczech odbył się 7 Międzynarodowe Symposium Nauki Pokoju, Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Pierwsze takie sympozjum odbyło się w roku 1982 w Danii. W 1986 roku w symposium, które odbyło się w Holandii, po raz pierwszy uczestniczył student z byłego kraju komunistycznego — Węgier. W 1988 roku do uczestników sympozjum dołączyli Polacy. W 1990 roku ruch ten zaczął swoją wędrówkę na wschód. Symposium zostało zwołane na Węgrzech niedaleko Balatonu. W 1992 r. w Poznaniu po raz pierwszy wzięli w nim udział Litwini.

Głównym naszym celem — mówi jeden z inicjatorów i aktywny działacz ruchu prof. dr Norbert H. Weber z Politechniki Berlińskiej — było zwołanie obywateli różnych narodów ze sobą, zniwelowanie konfliktów między poszczególnymi grupami ludźmi, narodami. Istotą naszej działalności jest poznanie innych narodów poprzez bezpośrednie kontakty.

W symposium w Niemczech uczestniczyło 80 studentów oraz wykładowców z Holandii, Niemiec, Stanów Zjednoczonych, Polski, Węgier, Litwy, Łotwy, Norwegii, Wielkiej Brytanii. Głównym organizatorem ze strony litewskiej był Wileński Uniwersytet Pedagogiczny.

Uczestnicy sympozjum wiele zawiązywać prof. Irene Kubiliene, która występowała w roli organizatora i gospodyni.

Każdy z uczestników miał możliwość wyboru zajęć w jednym z 5 warsztatów tematycznych. Po ukończeniu zajęć każda grupa omówiła wyniki swojej pracy. Zajęcia nie miały sztywnego programu, toteż wyniki były czasami zaskakujące i odkrywcze.

Litwa to...

Celem warsztatów Creating your own textbook prowadzonych przez prof. Norberta Webers było zbieranie informacji na podstawie informacji o niej, zachęcanie do podjęć działań tych państw, z których pochodzili uczestnicy warsztatów. Okazało się, że dla większości biorących udział w tych warsztatach studentów i wykładowców Litwa jest krajem nieznajomym i nieco egzotycznym. Większość z nich nie potrafiła być może powiedzieć o historii kraju, do którego przyjechali. Jednym się Litwa kojarzyła z paktem Hitler — Stalin, innym z inwazją niemiecką, wielu z nich doświadczyła Litwa kojarzyła się z związkiem z Rosją i tylko jedna osoba wiedziała, że Litwa jest pierwszym niepodległym państwem bałtyckim.

W podręcznikach historii większości krajów zachodnich informacja o Litwie jest znikoma, wzmianki o niej pojawiają się albo z zamierzchłych czasów, albo też w związku z drugą wojną światową. Większość cudzoziemców wyraża sobie pogląd o Litwie na podstawie skąpych informacji w przewodnikach turystycznych. Prof. Norbert Weber zwrócił uwagę na to, że nawet w wydawanych na Litwie podręcznikach historii podaje się tylko niektóre wydarzenia, inne pomija milczeniem. Zresztą dzieje się tak nie tylko w podręcznikach.

Podczas warsztatów po zamku Trockim zdiwno nas — mówi profesor — że pod reprodukcją obrazu przedstawiającego bitwę pod Grunwaldem podana jest dokładna i wyczerpująca informacja o roli wojownika i roli bitwy i tylko krótki wzmianka o stronie polskiej.

Uczestnicy warsztatów nie tylko nadabrali luki w znajomości historii Litwy, lecz również żywo się interesowali jej dniem dzisiejszym, życiem codziennym przeciętnego mieszkańca Litwy, wiele uwagi poświęcając zmianom, jakie zaszły w ostatnich latach, rozwojowi kultury i sytuacji litewskiej, sytuacji mniejszości narodowych.

Polacy kojarzą się z żołnierzami i oczekiwaniami na cud. Transportem Litwinów jest koń zaprzężony do wozu.

Celem zajęć w warsztatach tożsamości kulturalnej było poznanie innych narodów poprzez bezpośrednie obcowanie z ich przedstawicielami.

Uczestnicy otrzymali zadanie opisać naród według następującego schematu: cechy charakterystyczne, polara, zwierzę, symbol oraz 5 pojęć, bez których nie można sobie wyobrazić tego kraju.

Wyniki wykazały, że większość ma schematyczne pojęcie nawet o krajach położonych dość blisko. Nikt nie wyobraża sobie Holandii bez tulipanów, Węgier — bez skrzypiec i ostrych dań, a Niemca — bez przysłowionej skrupulatności i zamiłowania do porządku. Ciekawe, że Ameryka — nie jako cechy charakterystyczne Polaków wydają się: mistycyzm, wyrażający się w ciągłym oczekiwaniu na cud, który, co najdawniejsze, jednak się zdarza, religijność, polskość, spokój i zamiłowanie do sztuki. Zwierzęciem, które się im kojarzy z Polską jest żółw, nie dlatego, że jest to akurat zwierzę najczęstszym w Polsce spotykane, a dlatego, że odzwierciedla charakter państwa: powolne, ale uparte dążenie do wytyczonego celu. Symbolem Polski ostatniego dziesięciolecia jest oczywiście "Solidarność".

Litwa, zdaniem doświadczonego, to przede wszystkim: religia, kult rodziny, dumna narodowa. Kraj rolników, gdzie głównym transportem jest wóz ze szkapą. Symbolem jest bursztyn i charakterystyczny krzyż.

Próby określenia różnych narodów podjęte przez uczestników wykazały, że błędem jest określanie narodów stereotypowo, chociaż każdy naród posiada odrębne cechy różniące go od innych i należy to nie tylko do mentalności narodów, lecz również do zmian politycznych i społecznych zachodzących w różnych państwach.

Potwierdzeniem tego była druga część warsztatów podczas której każdemu z uczestników zaproponowano uporządkowanie wartości według ich znaczenia, stawiając na pierwszym miejscu te, które najbardziej sobie ceni. Żelazo na czele listy wartości studentów z zachodu stała miłość, przyjaźnia, rodzina, muzyka, nauka, zabawa, ulubione kotki, czy moda, to student z Polski czy Litwy na pierwsze miejsce wypisywali świadomość narodową, wolność, niezaleźność, politykę, język ojczysty, zachowanie własnej tożsamości kulturalnej i narodowej, dopiero później wspominali rodzinę, miłość, hobby.

Najbardziej dyskryminowane są Amerykanki

Takie wrażenia sprawiły zajęcia w warsztatach Gender Issues (Pochodzenie rodzajów), które prowadziły Margot Brown z Wielkiej Brytanii oraz Patricia Wolf ze Stanów Zjednoczonych. W zajęciach uczestniczyło 5 kobiet i 6 mężczyzn. Uczestnicy doszli do wniosku, że całokształt społeczeństwa, tradycje różnych narodów warunkują "drugorzędność" kobiety, wyznaczając jej rolę pasywną w domu, dyskryminując ją.

W Stanach Zjednoczonych, na przykład, jedną trzecią osób pracujących stanowią kobiety, zarabiają jednak znacznie mniej niż mężczyźni. Kraj ten przeżywa obecnie nasilenie różnorodnych ruchów feministycznych. Mariam, studentka z Norwegii, widzi wyjście w utworzeniu instytucji do rozwiązania problemów dyskryminacji płci. W skład rządu Norwegii wchodzi 50 proc. kobiet. Premierem jest również kobieta. Norweci robią karierę, nie rezygnując z rodziny.

Uczestnicy warsztatów rozpatrywali kwestie dominacji i współpracy obu płci. Co myśli na ten temat studentki WUP, reprezentujące na sympozjum kraj, gdzie w administracji kobiety stanowią 6 proc., a

wśród bezrobotnych aż 78, nie wiadomo, bo nasze dziewczyny na ten temat się nie wypowiadały. Powszechnie wiadomo, że kobiety litewskie mają znacznie więcej "pół wal" do wyboru.

Ekologia

Jest problem, który coraz bardziej nurtuje Europę. Jak się okazało, w byłych państwach obywateli socjalistycznego braku odpowiednich struktur, które by urzeczywistniały projekty związane z ochroną środowiska. A problem są i to bardzo poważnie, cieszy więc, że młodzież różnych krajów ma podobny pogląd na wiele spraw.

Z problemem łatwiej jest walczyć rozumiejąc mechanizm jego powstawania

Celem gier symulacyjnych prowadzonych przez Hansa van der Heide z Holandii było stymulowanie mechanizmów poruszających społeczeństwo, istoty powstawania władzy. Na przykładzie niedużej grupy ludzi rozgrywaną sytuację modelującą procesy zachodzące w społeczeństwie, sposoby i przyczyny pojawienia się konfliktów. Gra sytuacyjna przedstawiona na końcowej prezentacji wyników warsztatów polegała na tym, że uczestnicy podzieleni na 4 grupy układały hasło symbolizujący i wybrani przedstawiciele tych grup musieli "przeformować" hasło swojej grupy, a jednocześnie wybrać najlepsze. Zadanie było naprawdę trudne. Zaskakiwacze jest to, jak szybko w człowieku rodzi się świadomość przynależności grupowej, jak interesy grupy zmuszają go do działań na przekór własnym przekonaniom i chęciom. Grupa wyraża ogromną presję na jednostkę i nawet dążenie do wspólnego celu i jak najbardziej ugodowe nastawienie nie jest w stanie rozwiązać konfliktów. Po dłuższej i ostrzej dyskusji hasło nie zostało wybrane. Kilku neutralnych ekspertów dochodzi do porozumienia natychmiast i wybiera najlepsze, ich zdaniem, hasło.

Gry takie nie tylko bawią, lecz poprzez zrozumienie istoty powstawania konfliktów uczą innego podejścia do nich. Łatwiej jest zważać to, co rozumiesz niż to, o czym nie masz pojęcia i czego się boisz.

O Litwie chcemy wiedzieć jak najwięcej

Zajęcia w warsztatach odbywały się przed południem, po południu uczestnicy wyjeżdżali na

wycieczki, spotykali się z politycznymi i społecznymi działaczami, zwiedzali uczelnie, urzędy i instytucje litewskie. Grupa dziewczyn uczestników sympozjum pochodzących z Niemiec, Holandii i Polski odwiedziła redakcję "K. W.". Młodzież zadawała dziesiątki pytań. Interesowało wszystko: zmiany polityczne i obecna sytuacja ekonomiczna Litwy. Problem odzyskania miłości i zasady otrzymania obywatelstwa. Stosunki z sąsiednimi państwami. Życie młodzieży litewskiej. Prasa, telewizja, szkoły i wyższe uczelnie. Sytuacja mniejszości narodowych. Zdziwili ich to, że w programie zajęć mówiło się o Tatarach i Karaimach i nie wspomiano się o mniejszości polskiej.

Wiele rzeczy budziło zastrzeżenia naszych gości. Studentów z Niemiec dziwiło, na przykład, że dużo żołnierzy chodzi po ulicach Wilna. Nie potrafili zrozumieć, co o takim małym państwie tyle wojska? Dziwi ich również to, że nie wszyscy znają język państwowy, że ludzie potrafili przeżyć mając tak małe pobory.

Odniesliśmy wrażenie, że Litwini, z którymi spotykaliśmy się podczas sympozjum — mówił Janusz Kaczmarek, student z Poznania — unikają mówienia o Polakach na Litwie, że wiele rzeczy od nas ukrywano.

Kiedy próbowaliśmy mówić o mniejszości polskiej, nasi rozmówcy zmieniali temat, po prostu się unikało mówienia o niektórych rzeczach — dziwiła się Joanna Kubaszczak.

Być może właśnie dlatego większość pytań dotyczyła sytuacji Polaków na Litwie: szkolnictwa w języku polskim, prasy polskiej, stosunków z Polską.

Szkoda, że uczestnicy sympozjum jakby się "wzbrzydli" w naszym sosie, spotykając się głównie ze sobą, z pewnością znacznie więcej skorzystałby oni sami, jak również młodzież litewska, gdyby umożliwiono im spotkanie ze studentami na uczelniach litewskich, zorganizowano wspólne imprezy. Idea jest wspaniała, szkoda, że nie było możliwości wciągnięcia w nią większej liczby młodzieży litewskiej.

Jolanta MASIAN

P. S. Moim przewodnikiem i tłumaczem był Jerzy Kachmar, wykładowca germanistyki na Uniwersytecie Adama Mickiewicza w Poznaniu. Stokrotnie dziękuję mu za to.

NA ZDJĘCIU T. Wąhlewicz uczestnicy sympozjum podczas wizyty w Domu Prasy.

Listy do redakcji

Szanowna Redakcja "Kuriera Wileńskiego", na wstępie chciałbym pogratulować Redakcji zmian dokonanych w dzienniku, stopniowo unowocześnianiu, zwiększając się ilości różnorodnych informacji i ciekawych artykułów. Jednak "Pro i Contra" pozostaje w tyle pod względem atrakcyjności tematów poruszanych w niej. Sądzę, że Redakcja przy obecnym jej wysokim potencjale twórczym da sobie z tym radę.

Czytam "K. W." prawie codziennie, szczególnie interesują mnie artykuły o życiu politycznym rodaków na Wileńszczyźnie. Uważam, że ostatnio

Czy weźmiesz udział w życiu politycznym?

powstała potrzeba powołania partii politycznej reprezentującej interesy zamieszkałych na Litwie Polaków. Jednym z problemów stojących przed tą partią jest kwestia uczestnictwa w niej młodzieży. Istnieje. Niektórzy liderzy ZPL narzekają na brak aktywności politycznej u młodych Polaków. Mimo słusznego zarzutu widzieliśmy również inny aspekt sprawy, a mianowicie brak zachęty do współpracy ze strony ZPL, nie docenianie roli, jaką może odegrać młoda generacja w działalności polityczno-społecznej. Poprzezanie na jej nieprawdę (mnie na myśli Forum Młodzieży), stworzenia organizacji

(niekoniecznie odrębnej od już istniejących polskich organizacji) jest, moim zdaniem, wielkim błędem. Myślę, że nasie działania muszą zaważyć sobie sprawę, że bez nowych pomysłów i ludzi, organizacja może ulec jak widzimy na przykładzie ZPL) zbiorokrzyżowania, zubożeniu, co prowadzi do utraty jej znaczenia i wywołania poparcia ze strony społeczeństwa, a w wyniku — do rozkładu samej organizacji politycznej będącej społecznej (ostatni raz ZPL znowo dał nam przykład, kiedy poniekąd deputowani stawiali znak zapytania nad dalszym sensem istnienia ZPL jako wspólnoty). Jeszcze raz

chciałbym zwrócić uwagę na potrzebę zachęcania młodzieży do działalności polityczno-społecznej, wagi tej sprawy dla całej reszty Polaków na Litwie, nie musiałbym przypominać, że młodzież — to przyszłość społeczeństwa i zapewnienie jej poparcia na starcie w niełatwe życie powinno dotyczyć wszystkich nas, Rodaków, jeżeli chcemy w

OD REDAKCJI. Autor powyższego listu podsunął nam temat, który z całą pewnością wymaga szerzej dyskusji.

Czy potrzebna jest młodzieży polskiej na Litwie odrębna partia? Czy też młodzież chciałaby skupić się dookoła powstającej Akcji Wyborczej Polaków Litwy? Czy, być może, wolaliby działać w litewskich partiach politycznych? Szkoda, że młodzież sama nie wypowiedziała się na temat. Walczą ze sobą, dyskutują ludzie starsi, a młodzież milczy tak jakby nie do niej należała przyszłość, nie ona będzie musiała żyć z konsekwencjami tej polityki, którą dziś prowadzą ich rodzice. Warto by było, żeby młodzież sama zaczęła decydować o swojej przyszłości.

Zapraszamy więc naszych Czytelników do dyskusji na temat "Udziału młodzieży polskiej w życiu politycznym Litwy". Wypowiedzi zostaną wydrukowane niezależnie od tego, czy się redakcja będzie z nimi zgadzała.

przyszłości czegoś się spodziewać od naszej młodzieży. W tym, jak sądzę, doniosłą rolę może odegrać "K. W.", przyczyniając się do tego swymi publikacjami, czego my szczerze życzę.

Z najlepszymi życzeniami dalszej owocnej i twórczej pracy Redakcji "K. W."

Bogdan JERMAK, student UPW

PRO i CONTRA

MAGAZYN MŁODZIEŻOWY

ECHA JUBILEUSZU

Luz i prawdziwy duch uniwersytetu

Zabawa była na całej 102! Muzyka wszystkich zmusiała do tańca. Ale stop. Myśleć jednak, że nie bardzo rozumieć, o co chodzi.

Otóż w dniach 15-17 września br. odbywały się uroczyste obchody 415 rocznicy założenia Uniwersytetu Wileńskiego. Ludu zebrała się moc. Sama studenteria z uniwersu, a znaczy! Szesnastego wieczorem na uniwersytecie była duża impreza, jubileuszowa.

Od Mostu Zwierzyńckiego wyruszyli wykładowcy, studenci, goście sunąc w stronę Starówki. Nie szli krokiem marszowym czy defiladowym, a tylko tak bardzo, bardzo na luzie.

Szczególnie przebojowi byli medycy. W białych kitlach, z czapkami i narzędziami medycznymi proponowa-

li swe usługi. A potrzebujących ich pomocy było! Niestety, karetki pogotowia nie znalazły, ale skądś skombinowali samochód osobowy z przyczepą. Niczym nie ustępował on karetce.

Nie mniej przebojowi okazali się historycy. Zaglądali do kilku teatrów i... wypożyczili tam stroje średnio-wieczne. Kilka godzin przed rozpoczęciem marszu "zwiadali" miasto. Dla wielu, którzy ich widzieli, być może w głowie zaistniała myśl: "A może to niedługo i Batory zajrzy do murów Wszechnicy?".

Przy zabawie, muzyce nareszcie dotarł pochód na Dziedziniec Skargi. Urządzona tutaj była scena i czekała jeszcze nieliczna grupka zebranych.

Swą zręcznością i wiedzą popisywali się medycy. Tak wykazywali się

znajomością swego zawodu, że zebrani po prostu pękali ze śmiechu — to z jednej strony, to z drugiej — zdawali sobie sprawę, że to tylko żart i tak naprawdę, to medycy są w porządku. Ale co to za obchody jubileuszowe, bez przemówienia rektora? Powinno być na wszystkich zebranych i zaznaczyć, że podczas tych uroczystości panuje całkowity luz i prawdziwy duch uniwersytecki.

Kropił deszcz, ale nie dawał się zebranym w znaki. W przerwach między przemówieniami chętni mogli za- tańczyć. Przyjemne więc było połączone z pożytecznym. Kapela grała na całego. Zatrzymaliśmy się posłuchać przemawiających i znów rzucaliśmy się w wir tańca. Piwo lato się jak z cebra.

Niesamowicie było fajerkwerki, które urządzili chemicy. Ostatni ta-

niec. Studenci zapraszają do tańca wykładowców i zabawa na Dziedzinie Skargi skończona. Szkoda.

Zyta

NA ZDJĘCIACH: co to za obchody jubileuszowe bez przemówienia Rektora? kapela grała na całego.

Fot. W. Zarnosiekow

FAN CLUB

Wilki — dziwy i drapieżni

Zakładając własny zespół o tajemniczym nazwie "Wilki", "przewodnik stada" Robert Gawliński nie był nowicjuszem w muzycznej branży. W latach osiemdziesiątych dał się poznać jako niezwykły utalentowany wokalista nowofalowej grupy Madame. Pech chciał, że nigdy nie doszło do wydania longplaya tego ciekawego zespołu. Następnie współpracował z "Fiepubliką" bez "Ciechowskiego", czyli grupą "Opera".

Zespół "Wilki" powstał w 1991 roku. Jego pierwszy skład to: Robert Gawliński (wokalista), Piotrek Szkudelski (bębny), Wojciech Brusiluk (bas) i Robert Ochnio (gitara). Później nastąpiły liczne przetasowania personalne.

Do pracy nad płytą, zatytułowaną po prostu "Wilki", zespół przystąpił w składzie: Robert Gawliński, Michał Rallinger, Adam Ziwiński oraz Darek Nowak. Za dwa tygodnie przed wejściem do studia doszło do tragedii. Śmierć przedwczesną zmarła Adama. Robert musiał zapisać do studia muzyków sesyjnych. Debiutowy album "Wilków" zachwyca bogactwem brzmieniowym, melodyjnością i niezwykłym spokojem.

W styczniu następnego roku, po zakończeniu pracy nad płytą, "Wilkom" zaczął towarzyszyć sukces.

Rok 1992 stał się niewątpliwie "ich" rokiem: "Burszynyowy skowik" na festiwalu "Sopot 92", Złoty Otto i pierwsze miejsce w plebiscycie radiowym "Brut Top 92", Piosenki "Wilków" "Erol", "Eli lama sabachani", "Głowa" czy "Aborygen" z latwością zdobywały głosy miliońników rocka.

W roku 1993 ukazała się ich druga płyta "Przedmieście", nagrana w składzie: Robert Gawliński (śpiew), Mike Cupes (gitara), Marek Chrzaniowski (bas gitara) i Marcin Szczykło (perkusja). Powstały kolejne, zupełnie inne kompozycje. "Od samego początku wiedziałem, że ta nowa będzie inna. To chyba zrozumiałe zanie-

wienie artystyczne" — mówi Robert Gawliński.

Jesień nie jest co prawda tą porą roku, gdy zgodnie z naturą zbliżają się do ludzkiej osiedli. Jednakże zespół "Wilki" zdecydował się właśnie w listopadzie dotrzeć do dwudziestu z gór polskich miast.

W konfrontacji z publicznością "Wilki" wypadają znakomicie. Zespół brzmiał równie dobrze na płycie. Takie numery jak "Nie zabijaj noży", "Cień w

dolinie", "Crazy Summer" wywołują u publiczności spontaniczne reakcje. Przewidziane dzikie wilki nie mają zbyt wielu wlebieli. Również zespół "Wilki" ma swoich wrogów. Jednak, mimo że w świecie rocka szczególnie łatwo o bolesne rozczarowanie, to przecież mają odpowiednie kły i pazury...

Na podstawie prasy polskiej opracowała Lucja B.

Repr. M. Paluszkievicz

Rozrywki

Zabawmy się w detektywa

Powszechnie uważa się, że kryminały należą do lektur niższej klasy, ale tak naprawdę to wielu czyta je z zafascynowaniem. Iż emocji wzbudza śledzenie przygodę mądrego i zręcznego detektywa ścigającego przbiegłego przestępcę! Proponujemy Czytelnikom młodzieżowi zabawę się w detektywa. Przez kolejnych 13 zestawów "Pro i Contra" ukazać się ilustrowane historie o detektywie prywatnym Panu Robaczku. Każdy, kto przysłał do redakcji minimum 12 prawdziwych odpowiedzi na kolejne zagadki, wzmnie udział w losowaniu konkursowej nagrody-niespodzianki. Rozwiązania prosimy przysłać z wyciętym kuponem konkursowym, którego rolę będzie u nas pełniała ilustracja historyjki.

Życzymy dobrej zabawy i czekamy na odpowiedzi.

Historia pierwsza:

KTO OBRABOWAŁ KASJERA?

— Właśnie tutaj, na skraju lasu to się wydarzyło, proszę pana — opowiadał kasjer spółki "Julia". — Młody mężczyzna sygnął mi w oczy gwałtownie piękną, wyrwał mi z rąk teczkę, w której było trzy tysiące pięćdziesiąt cztery lity. Krzyknąłem, ale dookoła nikogo nie było. Piekły mi oczy, od bólu niczego nie widziałem. Na szczęście znam teren jak swoje pięć palców, dlatego też udało mi się dojść do najbliższej wsi Mielszki, żeby przepłukać oczy. Co prawda, wciąż jeszcze są zacczerwienione i bolą. Ale co będzie z pieniędzmi? Żeby je zwrócić, muszę pracować cały rok na nic nie wydając. Pięć lat pracuję jako kasjer i nigdy niczego podobnego za mną się nie zdarzyło, proszę pana. Błagam, niech pan znajdzie zbrojczykę!

— Nie ma wątpliwości, że to mi się uda — odpowiedział detektyw Robaczek. — Jedno tylko mi dziwi, czyżby pan myślał, że tak łatwo jest wprowadzić mnie w błąd? Dlaczego detektyw Robaczek postanowił, że opowiadanie kasjera jest nieprawdopodobne?

Rys. W.S.

Troski dnia powszedniego

We wtorek — pytanie, we czwartek — odpowiedź

Za co płacimy?

Już od pewnego czasu mamy w Wilnie płatne parkingi (np. przed sklepem "Mada"). Pieniądze są pobierane, a w razie kradzieży podczas postoju nikt nie ponosi za to odpowiedzialności. Za co więc płacimy?

Czy przy wjeździe na Starówkę inwalidzi i emeryci mają zniżki?

Henryk RATKIEWICZ

Kierownik działu przedsiębiorstwa państwowego "Komunalinis ūkis" I. Žilinskas poinformował, że od 1 października zlikwidowane zostaną w Wilnie dwa płatne parkingi: przy sklepie "Mada" oraz przy Centralnym Domu Towarowym (od ul. Upės). A zatem można tu będzie bezpłatnie parkować samochody. Co się stanie z wjazdami na Starówkę, to bezpłatnie mogą wjeżdżać samochody ze znakami inwalidzkimi, policyjne, straży pożarnej, służby zdrowia, auty służbowe i dyplomatów, a także pojazdy, których właściciele mieszkają bądź mają garaże na Starówce. Emeryci ulg nie mają.

Wilno przekształciło się w duży śmietnik

Zadbane i czyste nieśmieci Wilno przekształciło się w duży śmietnik, zwłaszcza ulice odległe od śródmieścia. Czy za zaśmiecanie miasta przewidziane są kary pieniężne?

Aleksandra ŻOŁNIEROWICZ

Zgodnie z art. 161 Kodeksu wykroczeń administracyjnych obywateli nie przestrzegających zasad porządku i czystości w innych miejscach zamieszkania karani są grzywną w granicach 100 Lt, osoby na stanowisku — 300 Lt. Gdyby za każdy papier rzucany w nieodpowiednim miejscu płacono się 100 Lt, mielibyśmy w mieście idealny porządek.

Gdzie się nauczyć języka litewskiego?

Gdzie i kiedy organizowane są państwowe kursy języka litewskiego?

Alia GRINIEWICZ

Wydział oświaty przy Zarządzie Miasta już w październiku organizuje kursy języka litewskiego. Tworzone są grupy początkujących i zaawansowanych. Z pomocą testów określa się, do której z grup zapisany zostanie słuchacz. Grupy początkujących składają się z 8 osób, zaawansowanych — z 14. W zależności od znajomości języka kurs nauki trwa 56, 72 albo 104 godziny. Po pomyślnym docieniu egzaminu, słuchacze otrzymują zaświadczenia o ukończeniu kursów. Nauka jest płatna. Ceny nie są jeszcze ostatecznie ustalone. W roku ubiegłym, na przykład, płacono się wykładom 10 Lt za godzinę (od grupy). Możliwe, że obecnie będzie nieco drożej. Chętni nauki języka litewskiego proszeni są o zgłoszenie się do inspektora wydziału oświaty pani Teresy Blaziewicz, tel. 22-12-25.

Buty... zamiast biletów ulgowych

Jak wiadomo, emeryci mają ulgowe bilety na transport. Moja matka mieszka na wsi i z usług transportu nie korzysta. Czy nie rozszerzyć by było, gdyby państwo, zamiast ulg, dawało emerytom pieniądze. Każdy wydobyłby je na swoje potrzeby. Moja matka chodzi pieszo, kupiłaby więc sobie buty.

Antonina BOGDANOWICZ

Zgadza się, że pomoc pieniężna dla emerytów byłaby bardziej korzystna. Sytuacja, niestety, jest taka, jaka jest. Nie wykorzystane ulgi nie są kompensowane.

Balkon — nie mieszkanie

Mam oszklony balkon. Czy prawda, że powierzchnia balkonu przy obliczaniu opłaty za ogrzewanie będzie zaliczona do ogólnego metrażu mieszkania?

Danuta KOZŁOWA

Nieprawda. Balkon (oszklony bądź nie) nie należy do ogólnej powierzchni mieszkalnej. Za jego powierzchnię płać nie należy.

Prośba o pomoc

Po wypadku samochodowym zostałam inwalidką I grupy. Do prac domowych jestem już niezdolna. Byłabym bardzo wdzięczna, gdyby ktoś oddał mi używaną pralkę. Mój telefon: 65-39-63.

H. B.

Mamy nadzieję, że nasi Czytelnicy zechcą pomóc kobiecie w jej trudnej sytuacji.

Wszystkim Czytelnikom dziękuję za telefon.

W następnym wtorku będzie z Państwem rozmawiała Helena GLADKOWSKA, kierowniczka działu społecznego. Tel. 42-79-77. Do usłyszenia.

Miroslawa JANUSZKIEWICZ

Uchwała Sejmu Republiki Litewskiej
nr I-596 z 22 września 1994 r.

O MIĘDZYNARODOWYM DNIU NAUCZYCIELA

Międzynarodowa konferencja ILO/UNESCO, przyznającą decydującą rolę nauczycieli w oświeceniu, kształtowaniu osobowości i rozwoju nowoczesnego społeczeństwa, dążąc do ugruntowania we wszystkich krajach statusu nauczyciela, odzwierciedlającego ich znaczenie i w celu należytego uznanowania, 5 października 1966 r. uchwaliła zalecenia w sprawie statusu nauczyciela.

UNESCO proponuje co roku od 5 października upamiętniać Międzynarodowy Dzień Nauczyciela.

Sejm Republiki Litewskiej postanowił:

1. Ogłosić 5 października dniem pamięci i nazywać go Międzynarodowym Dniem Nauczyciela.

2. Uzupełnić dekret Prezydium Rady Najwyższej Republiki Litewskiej "O dniach pamięci" (Dz. U., 1990, nr 32-777; 1991, nr 35-958; 1993, nr 56-1086; 1994, nr 14-238, nr 48-892) i po słowach "23 września — Dzień Holocaustu Żydów" wpisać słowa: "5 października — Międzynarodowy Dzień Nauczyciela".

Przewodniczący
Sejmu Republiki Litewskiej
Česlovas JURŠENAS

Stare problemy w nowo powstałym resorcie

Od czerwca działalność zorganizowanej Państwowej Komisji Problemów Regionalnych i Departamentu Narodowości oraz wydziału łączności z rodakami przy Ministerstwie Oświaty i Nauki kontynuuje Departament Regionalny i Mniejszości Narodowych. Te rozwiązania resorty często krótko, bo im dłużej się problematyce.

Departament Regionalny Problemów i Mniejszości Narodowych główną uwagę poświęca problemom mniejszości narodowych oraz regionalnym, jak też naszym rodakom mieszkającym na Wschodzie. O dzisiejszych sprawach nowego resortu mówią kierownicy poszczególnych jego służb.

"W trosce o mniejszości narodowe, departament nie ogranicza się do opinii którejkolwiek mniejszości lub wspólnoty narodowej, a pośredniczy w instytucjach państwowych, składa wnioski rządowi, uwzględniając interesy przedstawicieli wszystkich mieszkających na Litwie narodowości" — powiedział kor. ELTA zast. dyrektora departamentu Severinas VAITIEKUS.

Departament pomógł Ministerstwu Oświaty i Nauki w opracowaniu programu, w myśl którego dzieciom na Litwie stworzono warunki do nauki w języku ojczystym, a dla szkół mniejszości narodowych przygotowuje się pedagogów, obeznanych ze swym przedmiotem w języku ojczystym dzieci i w języku państwowym. Departament pośredniczy, aby z inicjatywą mniejszości narodowych w tym roku została otwarta w Wilnie nowa szkoła dla dzieci polskich i utworzona białoruska szkoła średnia, w Kłajpedzie natomiast rosyjska początkowa szkoła wzniesiona.

Departament wspólnie z przedstawicielami wspólnoty żydowskiej starał się, żeby do nowego lokalu przeniosła się żydowska szkoła narodowa w Wilnie. "Niemieliśmy powodu bezczynności samorządu nie osiągnięto efektów" — powiedział S. Vaitiekus.

Od pewnego czasu też departament zabiega w samorządzie, aby na postulat Cyganów na Porubanku przeprowadzić zwirowaną drogę i wkręcić żarówki elektryczne na dojazdach. Jeżeli ich wspólnota znacznie porządkować swe sprawy, departament pomoże również w odrodzeniu ich szkół. Na przykład, Polacy są bardziej zainteresowani swymi sprawami narodowymi: gdy budowano Szkołę im. Jana Pawła II, rodzice i dzieci zbierali pieniądze, pomagali przy budowie, stwierdził S. Vaitiekus.

Wśród Polaków jednak nie ma zgody co do Polskiego Ośrodka Kultury: organizacja nie mogą się dogadać, gdzie lepiej byłoby go ustytuować — w dawnym Pałacu Kultury Kołajczy, czy w jednym z budynków na starym mieście. Tymczasem zanim nie dojdą o do porozumienia, nie będzie możliwe podjęcie starań o lokal.

Obecnie na Litwie działa 18 organizacji narodowych, powstaje Towarzystwo Białoruskie na Litwie. Uwzględniając warunki historyczne oraz to, że rok 1995 będzie proklamowany w Europie rokiem tolerancji, departament chce zaproponować opracowanie programu tolerancji mniejszości narodowych naszego kraju.

"Rozstrzygając problemy regionalne, departament opiera się na wcześniejszej zasadzie: troszczyć się o Litwinów mieszkających na Litwie Wschodniej i na ziemiach etni-

cznych oraz w krajach na Wschodzie, odradzać i tworzyć tam szkoły litewskie, udzielać pomocy, zakładać ośrodki kultury" — stwierdził patronujący tej sprawie doradca dyrektora departamentu Antanas MILIUTIS. Departament również nadal będzie udzielał pomocy szkole w Pelasie i utrzymywaną nowo otwartą szkołę w Rymdylunach na Białorusi, przeznaczone środki na budowę ośrodków kultury litewskiej w Gierwatach i Sejnach, na odbudowę starego kościoła w Tyłży. Będą wysyłane podręczniki, pomoce poglądowe, materiały metodyczne, prawnicze, prasowe, przesyłane dary Litwinów amerykańskich, kanadyjskich i z innych krajów dla Litwinów mieszkających na Wschodzie. Kontynuują się tradycje wspierania pedagogów szkół litewskich tam pracujących. W naszym ciągu zaprasza się ich na dalszy, a dzieci pochodzenia litewskiego przyjeżdżają na letnie obozy.

"Wspieraliśmy tamtejsze wspólnoty Litwinów i wcześniej, przeznaczyliśmy środki na organizowanie dni kultury litewskiej, kierowaliśmy zespoły etnograficzne i artystyczne. Teraz wobec braku środków nie możemy odrodzić dni Litwinów z krajów wschodnich na Litwie, dopomagając w wydawaniu i upowszechnianiu pism dla mieszkających na Wschodzie Litwinów" — powiedział doradca departamentu dr. Litwinów zagranicznych Audris ANTANAITIS.

Obecnie typowane są grupy robocze do badania warunków życia na Wileńszczyźnie. Na podstawie wniosków rząd będzie zobowiązany do przygotowania do dnia 5 marca 1995 r. "Programu rozwoju socjalnego rejonów Litwy Wschodniej na lata 1996-2000".

"Nie stać nas na drogie leki"

— Pani jest korespondentką na rejon wileński? — zapytał kobiecę głos w słuchawce. — Nazywam się Maria Jodis. Jestem samotną emerytką. Chciałabym we własnym imieniu i moich znajomych serdecznie podziękować Polskemu Stowarzyszeniu Medycznemu na Litwie za pomoc w postaci leków. I niech się pani przy okazji dowie, kto te leki z Polski przysłał i też podziękuję. Bo w teraźniejszych czasach nas, emerytów, nie stać na tak drogie leki.

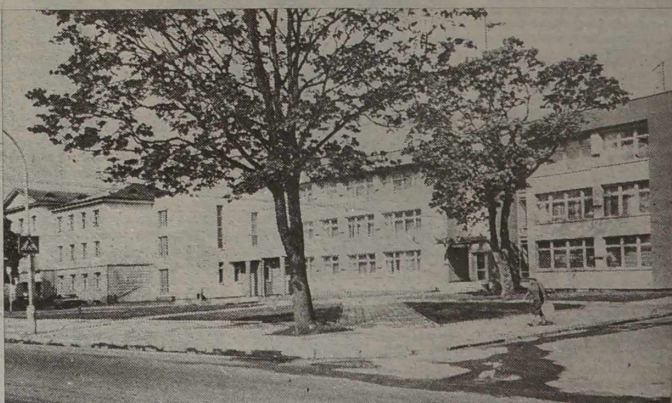
... Odwiedziłam jeden z punktów wydawania leków w naszym rejonie, który czasowo mieścił się przy ulicy Bokšto 9 w Wilnie. We wtorki i piątki zgłasza się tu niemało mieszkańców rejonu wileńskiego, szwyrwinkiego i miasta. Jak podkreśla wieloletnia i doświadczona aptekarka Anna Jachimowicz, do punktu farmaceutycznego przychodzi ludźmi nie tylko narodowości polskiej. Prowadzi się tu dokładną ewidencję interesantów i odbiorców leków, zbiera się recepty,

według których wydaje się leki. W ciągu 3 ostatnich miesięcy bezpłatnie leki otrzymało ponad 400 osób. A są to samotni emeryci, inwalidzi, których naprawdę nie stać na lekarstwo, nawet ze zniżką.

Jak powiedziała prezes PSM na Litwie Bronisława Świądka, przy w postaci leków przysyłane są z Francji, Niemiec i Polski. A więc w imieniu wszystkich odbiorców rejonu wileńskiego składamy za nie serdeczne dzięki.

Przy okazji zawiadamiamy, że punkt wydawania bezpłatnych leków przy Bokšto 9 w Wilnie jest czynny tylko do 30 września br. Następnie zostanie przeniesiony do innego lokalu, o którego otwarciu i godzinach przyjęć dodatkowo powiadomimy.

Leokadia DROZD

Migawka ze Świąćian.

Fot. Zbigniew Markowicz

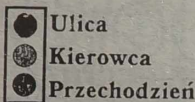
Czy mniej będzie wypadków na drogach Litwy?

Ostatnio Rząd zaaprobował kierunki zwiększenia bezpieczeństwa ruchu na lata 1994-1995 i postanowił założyć Fundusz Bezpieczeństwa Drogowego.

Rząd tą samą uchwałą zlecił Ministerstwu Komunikacji do 1 grudnia 1995 r. zgłosić rządowi do zatwierdzenia państwowy program bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 1996-2000.

Kierunki te na lata 1994-1995 przewidują przygotowanie systemu ewidencji wypadków drogowych, analizy i badania, metodykę obliczenia strat w wyniku awarii samochodowych, zorganizowanie cotygodniowych audycji telewizyjnych i radiowych.

Wśród środków ochrony uczestników ruchu drogowego przewidziana jest koncepcja tworzenia centralnego banku danych, system wyrobienia na wydów bezpieczeństwa ruchu oraz nauczania przepisów ruchu w przedszkolach i szkołach, system punktów karnych dla kierowców za łamanie przepisów ruchu, program walki z kierowcami nadużywającymi alkoholu. Przewidziano również środki poprawy szkolenia i doskonalenia kierowców.

Mają być przygotowane projekty zorganizowania ruchu w dużych miastach kraju, stworzy się system ustalania szczególnie niebezpiecznych miejsc, ustali się reżim optymalnej szybkości na ulicach i drogach.

Zamierza się też we wszystkich większych ośrodkach Litwy zorganizować państwowe lustracje techniczne pojazdów, założycie w tych ośrodkach banki danych o stanie technicznym środków lokomocji. Zamierza się również udoskonalić opiekę lekarską poszkodowanym i system likwidacji skutków wypadków samochodowych.

Przygotowanie statutu Funduszu Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego rząd zlecił Ministerstwu Komunikacji. Zatwierdzenie przez rząd kierunki zwiększenia bezpieczeństwa ruchu drogowego na rok 1994-1995 są kompleksowym dokumentem, toteż wdrożenie przewidzianych w nich przedsięwzięć zlecone zostało nie tylko Ministerstwu Komunikacji, ale i wielu innym ministerstwom oraz samorządom miejskim i rejonowym.

Jeszcze raz o nowych karach

W sejmowej ustawie "O zmianach i uzupełnieniach w kodeksie wykroczeń administracyjnych Republiki Litewskiej" szereg artykułów dotyczy uregulowania korzystania ze środków transportowych (ST). Niektóre są bardzo aktualne dla wszystkich, bowiem kar w pewnych przypadkach wstają dziesięciokrotnie. Znacznie podniesiono wysokość grzywn za korzystanie z pojazdów w stanie nietrzeźwym, za przekroczenie dozwolonej szybkości, niezatrzymanie się na żądanie policjanta, jazdę bez prawa. Te założenia obowiązują od 1 sierpnia. Piszaliśmy już o tym.

Najczęściej spotykanym wykroczeniem wobec przepisów ruchu drogowego jest przekroczenie dozwolonej szybkości. Naruszytcie będą płacić nie tyl-

ko kary od 10 do 1000 Lt, ale też otrzymają punkty karne (dotyczy to nie tylko szybkości jazdy):

Punkty karne	Grzywna
0 Przekroczenie dozwolonej szybkości nie więcej niż o 10 km/h	10 Lt
1 Przekroczenie dozwolonej szybkości nie więcej niż o 10-20 km/h	20-40 Lt
4 przekroczenie dozwolonej szybkości nie więcej niż o 20-30 km/h	70-100 Lt
6 Przekroczenie dozwolonej szybkości 30-50 km/h	300 Lt
8 Przekroczenie dozwolonej szybkości więcej niż o 50 km/h	1000 Lt

Otrzymanie już 10 p. k. pozbawia kierowcę prawa jazdy na okres roczny. Polecamy uważać Czytelników wykaz kar dotyczących naruszeń przepisów ruchu drogowego.

szf. art. kodeksu	P. K.	rodzaj wykroczenia	grzywna	pozbawienie
123-1	0	Jazda na niezarejestrowanych lub nieprzejestrowanych st.	50-100 Lt	
123-1	0	Bez technicznego przeglądu	50-100 Lt	
123-1	0	Z zepsuciami zabraniającymi eksploatację	50-100 Lt	
123-1	0	Przewożenie ładunku zagrażającego ludziom i otoczeniu	50-100 Lt	
123-2	0	Jazda bez numeru albo z nieważnym	300 Lt	albo 3 mies.
123-3	0	ST ze sfałszowanymi nr rejestracyjnymi	3000 Lt	albo 36 mies.
123-4	0	Przewożenie niebezpiecznego ładunku bez spec. zezwolenia	100-500 Lt	
123-4	0	Przewożenie niebezpiecznych ładunków bez spec. zezwolenia	100-500 Lt	
123-5	0	Eksploatacja ST z antyradarem i światłami specjalnymi bez zezwolenia	100 Lt	konfiskata
124-1-5	0	Przekroczenie dozwolonej szybkości nie więcej niż o 10 i ponad 50 km/h	10-1000 Lt	
124-1	4	Nieprzestrzeganie zakazanego światła lub sygnału regulującego ruch	100 Lt	
124-1	4	Niezatrzymanie się przed przejściem dla pieszych	100 Lt	
124-1	4	Zatrzymanie się (postój) Leż światła na niedoświetlonym odcinku drogi	100 Lt	
124-2	0	Nieprzestrzeganie znaków i oznakowań drogowych	50-100 Lt	
124-2	0	Nierespektowanie obowiązków kierowców wobec pieszych	50-100 Lt	
124-2	0	Zatrzymanie się (postój) na chodniku bez znaku na to	50-100 Lt	
124-2	0	Wjazd na chodnik lub trawnik	50-100 Lt	
124-3	4	Niepodporządkowanie się żądaniu ustąpienia drogi	50-100 Lt	
124-3	4	Nawracanie na przejeździe kolejowym lub kiedy widoczność jest < 100m	50-100 Lt	
124-3	4	Nieprzestrzeganie zasad wyprzedzania	5-100 Lt	
124-3	4	Zatrzymanie się lub postój na przejeździe kolejowym albo bliżej niż 50 m do niego	50-100 Lt	
124-3	4	Zatrzymanie lub postój na autostradzie	50-100 Lt	
124-4	0	Rozkręcanie się na przejściu dla pieszych, w tunelach, mostach	50-100 Lt	
124-4	0	Nieprzestrzeganie zasad zatrzymania i postoi	50-100 Lt	
124-4	0	Niezmiennienie światła (nocą) kiedy ST < m	50-100 Lt	
124-4	0	Nieprzestrzeganie przepisów jazdy autostradą	50-100 Lt	
124-4	0	Nieprzestrzeganie przepisów przewozu ludzi	50-100 Lt	
124-5	8	Nieustąpienie drogi ST ze specjalnymi sygnałami	50-100 Lt	
124-6	0	Inne naruszenia przepisów drogowych	20 Lt	
124-1	0	Spowodowanie sytuacji awaryjnej	100 Lt	
124-2	0	Spowodowanie sytuacji awaryjnej przez nieposiadającego prawa jazdy	1000 Lt	
124-1	0	Grupowa jazda ST, która utrudnia ruch	200 Lt	
124-2	0	To samo zagrażając bezpieczeństwu ruchu	500 Lt	
124-4	0	Samowolne zdjęcie urządzenia blokowania podwozia	500 Lt	albo 6 miesięcy
125-8	0	Przepisy ruchu na przejazdach kolejowych	500 Lt	
126-1	0	Nietrzeźwość unika ekspertyzy medycznej itp.	2000 Lt	albo 24 mies.
126-2	0	Przekazanie kierowcy ST nieprzejeździemu	500 Lt	
127-1	0	Z powodu naruszenia osoby doznały lekkich i średnich obrażeń:		
127-1	0	— kiedy uczynił to kierowca	500-1000 Lt	albo 12-24 mies.
127-2	0	— osoba nie posiadająca prawa jazdy	2000-3000 Lt	
127-2	0	Z powodu naruszenia zostały uszkodzone inne ST lub sprzęt:		
127-2	0	— kiedy uczynił to kierowca	100-500 Lt	albo 6-12 mies.
127-2	0	— osoba nie posiadająca prawa jazdy	2000 Lt	
127-3	0	W cz. II tego artykułu wymienione wykroczenia przez pijanego:		
127-3	0	— kierowcę	3000 Lt	albo 36 mies.
127-3	0	— osobę nie posiadającą prawa jazdy	4000 Lt	
128-1	0	Prowadzenie ST bez prawa jazdy albo odpowiedniej kategorii	200-500 Lt	
128-2	0	Prowadzenie ST po odebraniu prawa jazdy	1000 Lt	
128-3	0	Przekazanie prowadzenia ST osobie nie posiadającej prawa jazdy	300 Lt	
129	0	Nietrzeźwość nie posiadający praw jazdy, picie alkoholu po wypadku	3000 Lt	
130	0	Niezatrzymanie się, kiedy zatrzymuje policja, opuszczenie miejsca wypadku drogowego:		
130	0	— przez kierowcę	3000-4000 Lt	36 mies.
130	0	— przez osobę nie posiadającą prawa jazdy	4000-5000 Lt	
130-1	0	Powtórne prowadzenie ST w stanie nietrzeźwym w ciągu roku:		
130-1	0	— przez kierowcę	4000 Lt	36—60 mies.
130-1	0	— przez osobę nie posiadającą prawa jazdy	5000 Lt	
130-2	0	Systematyczne łamanie przepisów ruchu drogowego, za które udzielili się 10 i więcej punktów karnych		12 mies.
131-1	0	Naruszenia innych uczestników ruchu:		
131-1	0	— pieszych, rowerzystów, motorowerzystów	20-50 Lt	
131-1	0	— woźniczy	20-50 Lt	
131-2	0	Inni uczestnicy ruchu spowodowali sytuację awaryjną:		
131-2	0	— piesi, rowerzyści, motorowerzyści	50-100 Lt	
131-2	0	— woźnicy	50-100 Lt	
131-3	0	Z powodu innych uczestników ruchu osoby doznały lekkich obrażeń ciała:		
131-3	0	— pieszych, rowerzystów, motorowerzystów	500 Lt	
131-3	0	— woźniczy	500 Lt	
131-4	0	Inni uczestnicy ruchu spowodowali awarię ze szkoda materialną:		
131-4	0	— piesi, rowerzyści, motorowerzyści	1500 Lt	
131-4	0	— woźnicy	1500 Lt	
131-5	0	Inne naruszenia pieszych, woźniczy, rowerzystów	10 Lt	
132	0	Osobom odpowiedzialnym za eksploatację i stan techniczny ST	100-200 Lt	
132-1	0	Naruszenia przepisów ruchu w w. strefach mieszkaniowych i podwoziach	50 Lt	
133-1	0	Pozwolenie prowadzenia osobom nietrzeźwym i bez prawa jazdy	20 Lt	
134	0	Jazda z niezapiętymi pasami bezpieczeństwa	25 Lt	

Audi A-6 już w Wilnie

W Wilnie przy salonie "Ewa Auto" ostatnio zaprezentowano naszym amatorom samochodów nowo dziecko koncernu Volkswagen — Audi A-6. W zasadzie jest to kolejna modernizacja bardzo popularnego na Zachodzie wozu Audi-100. Jest on popularny i u nas, ale starszej generacji (na nowe nie stać). Co dowodzi, iż jest wytrzymały, mocny.

Nowe auto nieczyli się różni od swego poprzednika. Jednostki

napędowe w zasadzie zostały te same, transmisja również. Zresztą dla wygody pasażerów nie można było wiele zrobić. Zmieniono nieco maskę, kierunkowskazy stały się białe, jak tego wymaga moda. Słowa, to wód dla bogatych, ministrów, który pożył u dobrego "tryjera".

NA ZDJĘCIU: dyrektor firmy "Ewa Auto" pani Audrone Spiekienė prezentuje nowy wóz.

Fot. A. Brazaitis

Ustawa sobie, życie sobie...

Zdjęcie to chyba nikogo nie zdziwi. Widzimy taki obraz na każdym podwórku, pod każdym domem. Oniś mówiliśmy, że Wilno jest najniebezpiecznym miastem Europy. Tego teraz już chyba stwierdzić nie sposób... Cztery kółka kładą na stop nam zieleń. Auta stawia się byle gdzie.

Owszem, ustawy zabraniają tego, ale życie robi swoje. Nikt nie respektuje ustaw. I jakoś nie widzieliśmy, by policjanci drogowi chociażby raz złuszczyli miejsca parkowania samochodów i ukarali amatorów trzymania wozów pod oknami. Właściwie jest to sprawa nie tylko drogowi. Powinny też troszczyć się o to i dzielnicowi policjanci.

Choćby i symboliczne mandaty (bowiem za to wykroczenie kary nie są wysokie), może by zdyscyplinowały właścicieli pojazdów?

Fot. Marian Paluszkievicz

Bądź Pitagorasem

Nowy Rok Edukacji Matematycznej

Drogie dziewczęta i chłopcy!

Nóż nadadza jesień, znów w klasach gwaro. I znów jak do kilku lat proponujemy ciekawe spotkanie w świecie matematyki. Rozpoczynamy nowy Rok Edukacji Matematycznej.

Wszystkim chętnym proponujemy:
1) Zadania olimpiady „Plus — minus”.
2) Zadania w sobotniej szkółce matematycznej.
3) Zadania Polskiej Olimpiady Matematycznej i udział w tej olimpiadzie.
4) Udział w międzynarodowej grze matematycznej „Kangur europejski”, bo jak mówi przysłowie: „Ten jest najbogatszy, kto ma dobrze w głowie”. Zadania Olimpiady matematycznej „Plus — minus”, jak co roku będą drukowane na łamach gazety „Kurier Wileński”. Będą to zadania, przeznaczone dla dwóch grup wiekowych.

— I grupa — uczniowie klas 9-10;
— II grupa — uczniowie klas 11-12.

Podział ten jest względny, bo każde może rozwiązywać wszystkie zadania, które mu się podobają. Rozwiązując zadania każdej automatycznie bierze udział w konkursie, wyniki którego będą podsumowane w końcu roku szkolnego. Laureaci Olimpiady otrzymają nagrody i dyplomy.

Olimpiada „Plus — minus” I tura

I grupa

1. W roku nieprzestępnym Irena mówi do przyjaciółki: „Jeżeli do połowy minionych dni roku dodam trochę cztery dni pozostałych, to otrzymam liczbę dni minionych. Dzień dzisiejszy zaliczam do dni minionych”.

Wskaz dzień i miesiąc tej rozmowy.

(3 punkty)

2. Przy jakich wartościach „a” układ nierówności:
 $-3 < \frac{x^2 + ax - 2}{x^2 - x + 1} < 2$

jest spełniony dla wszystkich wartości x?

(4 punkty)

3. W pudełku drukarza leży 2649 cyfr. Ile stron książki można ponumerować zaczynając od 1?

(3 punkty)

II grupa

1) Rozumując arytmetycznie znajdź liczbę t i cyfr a, które by spełniały równanie:

$$[3(230 + t)] \cdot 2 = 492 + 04$$

(3 punkty)

2) Wszystkie pierwiastki równania

$$x^3 + px^2 + qx + r = 0$$

są dodatnie. Jaki dodatkowy warunek muszą spełniać współczynniki p, q, r po to, by z odinków, o długości równej tym pierwiastkom, można byłoby zbudować trójkąt?

(4 punkty)

3) Rozwiąż układ równań:

$$\begin{cases} \log_2(x+y) - \log_3(x-y) = 1 \\ x^2 - y^2 = 2 \end{cases}$$

(4 punkty)

Polska XLVI Olimpiada Matematyczna Zadania konkursowe zawodów stopnia pierwszego

I seria (do 10 października 1994 r.)

1. Wyznacz wszystkie pary (x, y) liczb naturalnych, dla których liczby $\frac{x+1}{y}$ i $\frac{y+1}{x}$ są naturalne.

2. Dana jest liczba naturalna n ≥ 2. Rozwiąż układ równań

$$\begin{cases} x_1 | x_2 = x_2 | x_3 = \dots = x_{n-1} | x_n = 1 \\ x_1 | x_2 = x_2 | x_3 = \dots = x_{n-1} | x_n = 1 \end{cases}$$

3. Czworokąt o bokach a, b, c, d jest wpisany w okrąg o promieniu R. Wykazać, że jeżeli $a^2 + b^2 + c^2 + d^2 = 8R^2$, to w czworokątzie jest jeden z kątów jest prosty lub przekątne są prostopadłe.

4. W pewnej szkole 64 uczniów bierze udział w pięciu olimpiadach przedmiotowych. W każdej z tych olimpiad uczestniczy co najmniej 19 uczniów tej szkoły; żaden z nich nie jest uczestnikiem więcej niż trzech olimpiad. Udowodnić, że jeżeli każde trzy olimpiady mają wspólnego uczestnika, to pewne dwie mają ich co najmniej pięciu.

II seria (do 10 listopada 1994 r.)

5. Dane są liczby dodatnie a, b. Wykazać równoważność zdań:

$$(1) \sqrt{a} + 1 > \sqrt{b},$$

$$(2) ax + \frac{x}{x-1} > b \text{ dla każdego } x > 1.$$

6. Wewnątrz trójkąta ABC obrano punkt P. Proste AP, BP, CP przecinają boki BC, CA, AB odpowiednio w punktach A', B', C'. Przyjmijmy $u = |AP|$, $v = |BP|$, $w = |CP|$, $|PC'| = |P'C|$. Wyrażić iloczyn uw przez sumę $u + v + w$.

7. (a) Rozstrzygnąć, czy istnieje funkcja różniczkowalna $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, nie równa tożsamościowo zeru, spełniająca warunki $2f(f(x)) = f(x) \geq 0$ dla $x \in \mathbb{R}$.

(b) Rozstrzygnąć, czy istnieje funkcja różniczkowalna $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, nie równa tożsamościowo zeru, spełniająca warunki $-1 \leq f(f(x)) = f(x) \leq 1$ dla $x \in \mathbb{R}$.

8. W ostrosłupie prawidłowym n-kątnym kąty nachylenia ściany bocznej i krawędzi bocznej do płaszczyzny podstawy wynoszą odpowiednio α i β . Udowodnić, że

$$\sin^2 \alpha - \sin^2 \beta \leq \tan^2 \frac{\pi}{2n}.$$

III seria (do 10 grudnia 1994 r.)

9. Niech a i b będą liczbami rzeczywistymi, których suma równa jest 1. Wykazać, że jeżeli $a^2 + b^2$ są liczbami wymiernymi, to a i b też są liczbami wymiernymi.

10. Dana jest prosta k oraz leżące na niej trzy różne punkty. Każdy z nich jest początkiem pary półprostych; wszystkie te półproste leżą w jednej półpłaszczyźnie o krawędzi k. Każda z tych par półprostych wyznacza z każdą inną czworokąt. Dowiedzieć, że jeśli w dwa z tych czworokątów można wpisać okrąg, to również w trzeci można wpisać okrąg.

11. Dane są liczby naturalne $n > m > 1$. Z zbioru $\{1, 2, \dots, n\}$ losujemy bez zwracania m liczb. Obliczyć wartość oczekiwaną różnicy między największą a najmniejszą wylosowaną liczbą.

12. Ciąg (x_n) jest określony następująco:

$$x_1 = \frac{1}{2}, x_n = \frac{2n-3}{2n} \cdot x_{n-1} \text{ dla } n = 2, 3, \dots$$

Udowodnić, że dla każdej liczby naturalnej $n \geq 1$ zachodzi nierówność

$$x_1 + x_2 + \dots + x_n < 1.$$

Rozwiązanie zadań (każde na osobnym arkuszu) mają być wysłane pod adresem: ul. Subocz 5, SNPL, 2601 Wilno, z dopiskiem „Olimpiada matematyczna”. Rozwiązania zadań olimpiady „Plus — minus” mają być wysłane do 10 października, a zadań Olimpiady Polskiej nie później niż data wskazana dla każdej serii zadań.

W roku szkolnym 1994-1995 będziemy nadal prowadzić Szkołę Matematyczną dla miłośników matematyki. W roku ubiegłym do szkoły uczęszczało ponad 30 uczniów. Szkoła Matematyczna zaczęła swoją pracę 1 października br., w sobotę o godz. 10.00 w pomieszczeniu UPW, ul. Subocz 5.

W roku ubiegłym po raz pierwszy w Wilnie był zorganizowany Międzynarodowy Konkurs Matematyczny, w którym wzięło udział ponad 320 uczniów. Laureaci i zwycięzcy Konkursu otrzymali dyplomy oraz cenne nagrody. Na zaproszenie Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Matematycznego 10 osób wyjechało na obóz matematyczno-rekreacyjny w Ośrodku Szkoleniowo-Wypoczynkowym dla Dzieci i Młodzieży koło Iławy.

Planujemy przeprowadzić taki konkurs dla uczniów wszystkich szkół Wileńskiego województwa wiosną 1995 roku. Do zorganizowania tego konkursu oraz udziału w nim niezbędne jest pisemne zgłoszenie każdej zainteresowanej szkoły do Komitetu Organizacyjnego. W zgłoszeniu prosimy podać dokładny adres szkoły, imię i nazwisko nauczyciela matematyki, odpowiedzialnego za organizację konkursu w szkole oraz przybliżoną liczbę uczniów — uczestników konkursu. Uczniowie w konkursie mogą wzięć udział w pięciu kategoriach od klasy 3 do 12. Laureatów i zwycięzców czekają dyplomy, cenne nagrody rzeczowe i pieniężne oraz wyjazd na obozy matematyczno-rekreacyjne.

Wspólnie z Polskim Towarzystwem Matematycznym zapraszamy nauczycieli matematyki na Seminarium Edukacji Matematycznej, które odbędzie się w dniach 6-8 października w Łegnicy. Zainteresowanych prosimy zgłosić się do pana Kazimierza Karpiusza pod tel. 23-05-17 od godz. 13.00.

Chętnych do wzięcia udziału w którymkolwiek z powyższych z naszego programu prosimy o zgłoszenie pod następujący adres: 2601 Wilno, ul. Subocz 5, SNPL, tel. 61-15-16.

Sekcja Matematyki i Informatyki SNPL
Regina PAMEDIENÉ
Edward SZPILEWSKI

Młodzieniec zaprasza dziewczynę do tańców.
— Panno, czy można?
— Można, ale najpierw załóżmy.

Mąż wraca do domu na rauxu.
— Wybieraj — ja albo wódka!
Mąż skrobie się w głowę:
— I dużo wódki?

Spacerują chłopak z dziewczyną.
— Janku, czy wiesz, o czym myślę?
— Wiem.

Młoda żona z płaczem przybiega do matki:
— Co się stało?
— Mnie poturbował mąż!
— Ależ on wczoraj wyjechał!
— Ja też tak myślałam.

TELEWIZJA

CZWARTEK, 29 WRZEŚNIA LTV

7.45 — Na dzień dobry. 18.00 — Wiadomości. 18.15 — Wiadomości (ros.). 18.25 — Dla dzieci. 19.05 — Prąd postaw. 19.20 — Program ekonomiczny „Aktualia”. 19.50 — Katalock studio TV. 20.20 — Program sportowy „22”. 21.00 — Panorama. 21.35 — Kawiarnia Konrada. 22.40 — Serial fant. „Po drugiej stronie rzeczywistości”. 23.15 — Wiadomości wieczorne.

LITPOLINTER TV

7.00 — Poranne koło. 9.00 — Serial „Dzika róża”. 9.25 — Ekspedycja „Atyka 1994-1995”. 10.00 — Dziennik. 15.25 — Film anim. 15.50 — Film anim. 16.05 — ...do lat 16 i więcej. 16.40 — Planeta. 17.00 — Dziennik. 17.20 — Cztery koła. 17.40 — Program muz. „Wszystko”. 18.00 — Godzina szczytu. 18.25 — Muzyka. 18.30 — Puchar mistrzów Europy. „Zajęci” (Kowno). 21.35 — „Socwoliński Basket” (Pessaro, Włochy). 22.00 — Dziennik. 23.30 — Pogoda. 23.35 — Serial „Dzika róża”. 21.00 — Loteria „23.35”. 21.30 — Film „Słoneczna”. 23.15 — Dziennik. 23.45 — Ekspres prasowy.

BAŁTYCKA TV

na kanale Litpolinter TV:
18.30 — Koszykówka. Puchar mistrzów Europy. „Zajęci” (Kowno). 21.35 — „Socwoliński Basket” (Pessaro, Włochy).

TELE-3

7.30 — Nowości NBC. 8.00 — Tylko dla dzieci. 8.25 — NBC. 9.00 — Serial „Santa Barbara”. 9.50 — Film dok. 10.20 — Lekcja jez. ang. 13.55 — Lekcja jez. ang. 14.00 — Dziś. 14.30 — Biznes „Financial Times”. 15.25 — Magazyn podróży. 18.30 — Program z Teliz. 19.00 — Największe wiadomości. 19.20 — Film anim. 19.40 — Serial „Santa Barbara”. 20.35 — Wiadomości. 20.45 — Tylko dla dzieci. 21.10 — Muzyka. 21.25 — Lekcja jez. ang. 21.30 — Film dok. 22.00 — Serial „Barney Barnato” (5). 23.00 — Muzyka. 24.00 — Wiadomości. 0.10 — Muzyka.

WILEŃSKA TV

7.15 — Film „W biały miesiąc”. 9.05 — Film „Wizyta u Ministra” (4). 10.15 — Film anim. 18.50 — Dziś w mieście. 19.00 — Film „Neutrale wojny”. 21.00 — Film „Domestica”. 13. 22.45 — Nowości postmuzyczne. 23.00 — MTV.

TV POLONIA

10.00 — Wiadomości. 10.15 — Na polską nóż — program dla dzieci. 10.30 — „Kuchnia polska” (2) — serial TVP. 12.00 — Podróż do Polski. 12.30 — Koncert żywcze. 13.00 — Wiadomości. 13.15 — Magazyn gospodarczy. 13.45 — Program rozrywkowy. 14.05 — Adaptacja literatury „Wielka rzeka”. 16.30 — Historia Polskiego Radia. 17.00 — „Znak czasu” — program katolicki. 17.30 — Panie na planie. 18.00 — Teleexpress. 18.15 — „Do przelotu 0:15” — serial dla młodzieży. 18.40 — Kreskówki. 19.00 — „Noc i dzień”. 19.15 — Serial TVP. 20.00 — Tak jak w kinie. 20.20 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.00 — Publicystyka. 21.15 — Studio kontakt — magazyn polonijny. 21.45 — „Tata, a Marcin powiedział”. 22.00 — Panorama. 22.30 — Spektakl. 16.00 — Lekcja i pamiatnik — Andrzej Dąbrowski. 16.00 — Lekcja i pamiatnik — Andrzej Dąbrowski. 1.15 — „Poza układem” — film o tematyce sportowej. 2.05 — „Pegaz”.

TVP 1

10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja. 10.55 — Język angielski dla dzieci. 11.15 — „Zar tropików” — serial prod. USA. 12.00 — Gotowanie na ekranie. 12.20 — To nie jest łatwe — 13.00 — Właśnie — 13.00 — „Odzij się w Walry” (4) — serial dla dzieci. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Filmiki” — magazyn filmowy. 18.40 — Rodzina rodzinie. 19.05 — „Mała cudo” — serial prod. USA. 19.30 — Znak czasu — program red. katolickiej. 20.00 — Wieczoryzna. 20.30

— Wiadomości. 21.10 — „Zar tropików” — serial prod. USA. 21.05 — Tylko w jednym. 22.50 — „Magazyn” — program satyryczny. 23.00 — Bilans — magazyn rządowy. 23.10 — Głiny — program polityczny. 23.25 — „Pegaz”. 24.00 — Wiadomości gospodarcze. 0.20 — Reportaż. 0.45 — „Requiem dla hiszpańskiego chłopca” — film fab. prod. hiszpański.

PIĄTEK, 30 WRZEŚNIA

LTV

7.45 — Na dzień dobry. 18.00 — Wiadomości. 18.10 — Magazyn inform. 18.40 — Wiadomości (ros.). 18.55 — Dla dzieci. 19.35 — 6 kontynentów. 20.05 — Utwory E. Griega. Fragmenty dramatu muzycznego „Peer Gynt”. 20.30 — Reportaż z regionu. 21.00 — Panorama. 21.35 — Serial „Niespokojna słońce”. 22.25 — Aleja Lausów. 22.50 — Biznes. Program psych. 23.20 — Wiadomości wieczorne. 23.35 — Nocny program psych. publ.

BAŁTYCKA TV

7.30 — Horoskopy. 7.35 — Serial „Tak świat się kręci”. 8.30 — Serial „Granica nocy”. 9.00 — Przegląd LUK. 9.10 — Godzina CNN. 18.30 — Mistrzostwa LUK „Lawa” (Kowno). 21.35 — „Neptunus” (Kajpeda). 20.00 — Serial „Tak świat się kręci”. 20.55 — Nowości bałtyckie. 21.00 — Serial „Granica nocy”. 21.30 — Piłka nożna. Przegląd meczów o puchary europejskie. 22.30 — „Szczęśliwa ręka”. Podczas przesyłu — „Listy, listki”. 23.30 — Kino — moja miłość. Film „Mężczyzna z blizną”.

LITPOLINTER

7.00 — Poranne koło. 9.00 — Serial „Dzika róża”. 9.25 — Karaoke i inni. 15.00 — Dziennik. 15.25 — Film „Rudowosy, uczęty, zakochany” (1). 17.00 — Koncert. 17.50 — Tangentia. 18.15 — Kibic teatru. 18.30 — Mecz mistrzostw LUK „Lawa” (Kowno). 21.35 — „Neptunus” (Kajpeda). 20.00 — Dziennik. 20.35 — Serial „Nico”. 21.30 — Kronika. 02. 21.50 — Program muz. „Wszystko”. 22.10 — „Przyciąganie się przeciwieństw”.

TELE-3

7.30 — Nowości NBC. 8.00 — Tylko dla dzieci. 8.25 — Muzyka. 9.00 — Serial „Santa Barbara”. 9.50 — Film dok. 10.20 — Lekcja jez. ang. 13.55 — Lekcja jez. ang. 14.00 — Dziś. 14.30 — Biznes „Financial Times”. 15.25 — Magazyn podróży. 18.30 — Program z Poniewie. 19.00 — Największe wiadomości. 19.20 — Film anim. 19.40 — Serial „Santa Barbara”. 20.35 — Wiadomości. 20.45 — Tylko dla dzieci. 21.10 — Muzyka. 21.25 — Lekcja jez. ang. 21.30 — Film dok. 22.00 — „Zabijająca laska”. 24.00 — Wiadomości. 0.10 — Muzyka.

WILEŃSKA TV

7.15 — Film „Neutrale wojny”. 8.55 — Film „Wizyta u Ministra” (5). 10.10 — Film anim. 18.50 — Dziś w mieście. 19.00 — Film „Jedynkowe walki”. 21.50 — Koncert. 22.45 — Nowości postmuzyczne. 23.00 — MTV.

TVP 1

10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja. 10.55 — Język angielski dla dzieci. 11.00 — „Młodzi jeżdżą” — serial prod. USA. 12.00 — Siostra dla rodziców. 12.15 — Uczyj lo sama — magazyn krakowski. 12.30 — U siebie — magazyn dla mniejszości. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Agrobiznes. 13.15 — 14.55 — Telewizja edukacyjna. 16.00 — Partytura — festiwal muzyki. 16.30 — „Grand Prix” — show standard. 17.00 — „Moda na sukces” — serial prod. USA. 17.25 — Dla dzieci — „Cluchcia”. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — „Tata, a Marcin powiedział”. 18.30 — „Gonia” — magazyn kulturalny. 18.40 — „Test” — magazyn konsumpcyjny. 19.05 — Randka w ciemno — zabawa quizowa. 19.50 — Zulu Gula. Międziana 13 — program satyryczny. 20.00 — Wieczoryzna. 20.30 — Wiadomości. 21.10 — „Siołki” — film fab. prod. włoskiej. 23.00 — Pula dnia. 23.15 — W. C. Kwadrans. 23.30 — Nasza szkoła. 24.00 — Wiadomości. 0.15 — Blisko spotkania. 0.45 — Blisko Ameryki — droga do korony — film fab. prod. USA. 2.25 — Mistrzostwa zawodowych par tanecznych.

NA MARGINESIE SPOTKANIA "RZYM-V"

"Wspólne dziedzictwo musi nas łączyć..."

W roku 1990 zebrał się w Rzymie naukowcy czterech państw Europy Środkowo-Wschodniej: Białorusi, Litwy, Polski i Ukrainy. Omówili wówczas, pobłogosławieni przez Ojca Świętego, problemy wspólnej historii, utworzyli komitet ds. koordynowania badań. Spotkanie stało się tzw. "Rzymem-I". Kolejno "Rzym-II" odbył się w Lublinie, III — w Kamieńcu Podolskim, IV — w Grodnie i oto "Rzym-V" zawiąta na Litwie. Historycy zebrał się Srokach, gdzie sama atmosfera sprzyjała obradom naukowców. Spotkanie nie znalazło co prawda szerszego oddźwięku w prasie, prócz pobieżnego stwierdzenia, że Białorusini ponoć mieli pretensje historyczne do Litwy. Od tego też rozpocząłem rozmowę z naukowcem z Mińska, profesorem doktorem Adamem MALDYZEM.

— Czytaliśmy tę wzmiankę, zamieszczoną m.in. w "KW" — powiedział profesor. — Byliśmy mocno zdziwieni, gdyż w podobnych konferencjach uczestniczymy bodajże z jedną intencją — znalezienia tego, co nas łączy, nie zaś dzieli. Pewien naukowiec z Polski zaznaczył np., że Polaków i Ukraińców nie nie dzieli, prócz historii. Ja natomiast stwierdziłem w swoim wystąpieniu, że Białorusinów i Litwinów nie tak nie łączy, jak historia. Mam nadzieję, że bogactwo spuścizny...

— Którą trzeba jednak w jakiś sposób dzielić...

— Trzeba. I mówię o tym w swoich referencjach, dzieląc ją na trzy części. Białoruska — to Skoryna, Budny, Cieplinski i inni. Tutaj Litwin nie ma o powiedzenia, podobnie jak i Białorusin, gdy chodzi o spuściznę Małyszewa, Daukby, czy innych luminarzy litewskich. Jest natomiast spuścizna, którą podzielić nie można czy raczej nie sposób. Na przykład, latopisy Wielkiego Księstwa Litewskiego, statuty. Jest to pomnik, który powstał w patriotycznym ośrodku litewskim, ale w języku starobiałoruskim. Uczni całego świata to przyznają, zresztą nie sposób tego nie przyznać. To są tylko elementarne przykłady. I musimy bardzo umieć i obiektywnie do tego się ustosunkowywać.

— Zgoda, tyle że, panie profesorze, powstają sporne kwestie.

Wieści z Polskiej Macierzy Szkolnej na Litwie

* 1 października wyrusza do Gdańska na kurs doskonaleniowy 6 nauczycieli wykładowych w szkołach polskich historii. Nie jest to pierwszy tego rodzaju kurs, który Gdański Ośrodek Metodyczny organizuje dla naszych pedagogów.

* W tym roku w Kolegium Nauczycielskim w Suwałkach nowy rok akademicki rozpocznie 6 studentów z Wileńszczyzny. Studiom będą (po 2 osoby) na następujących kierunkach: matematyka, język angielski, język francuski.

* Na Zarządzie PMS rozpatrzono kwestię rekrutacji studentów na wyższe uczelnie w Polsce. Uznano za celowe uwzględnić zapotrzebowanie na specjalistów niektórych przedmiotów, tych, których brakuje w szkołach.

Polska Macierz Szkolna udzieli pomocy dla wstępnych na plastykę, muzykę, języki obce.

* Szkoły rozpoczynają już przygotowania do kolejnego, trzeciego z kolei konkursu "Kresy 94", poświęconego zbliżającą się 200 rocznicę Adama Mickiewicza. Finał konkursu odbędzie się w polsku listopada w Wilnie, o czym poinformujemy szerzej.

— Niestety. I znowu musimy szukać w takich przypadkach momentów, które by nas łączyły. Mam przykłady dnia dzisiejszego. Jakiemuś niegdyś są dziełami Huculickimi. Sporna kwestia jest sanatorium w Druskininkach albo muzeum białoruskie w Wilnie, czy też powstały niedawno ośrodek kultury litewskiej w Rymdunach na Białorusi. Rozlegają się obustronne głosy, że jest to własność litewska czy też białoruska. Proponuję, co do Huculickich np., bardzo proste rozwiązanie: zróbmy tę stację kolejową wspólną własnością — niech będą tam dwie flagi państwowe, dwa kierownicy... Podobnie w przypadku innych obiektów. Byłem niedawno w Rymdunach. Piękne centrum kultury wybudowane przez Litwinów. I co? A nie, Świeciła właśnie pustka. Jedni mówią, że to ma być własność Białorusi, bo na ziemi białoruskiej zbudowano, inni — że litewska, bo zbudowano za litewskie pieniądze. A może by tak zrobić to w jakiś sposób wspólną własnością? Wszak przykłady na świecie są. To samo dotyczy i białoruskiego muzeum im. Łuckiewiczów w Wilnie, o którego odrzuceniu mówimy już dość dawno. Mam w Mińsku materiały, które należy przekazać tutaj. I niech to będzie wspólna własność jako ośrodek kulturalno-informacyjny, który by nas łączył. Bo jeżeli nadal stać przy swoim, co do Huculickich, dla przykładu, to kto może zagwarantować, że nie dojdzie do wielkiej przykrości. Jest to droga niebezpieczna, a więc nasi dyplomaci muszą rozstrzygać podobne kwestie po europejsku. O tym właśnie w przekroju historycznym mówię na konferencji "Rzym-V", która była

poświęcona tej naszej wspólnej spuściznie. Ogólne wrażenie z obrad dobre. Podkreślało się, że wielkie Księstwo Litewskie to było państwo polietniczne, że podstawowym żywiołem był jednak żywioł słowiański, że terminologia jest czasem niebezpieczna, bo kiedyś np. pojęcie "Litwa" było pojęciem historycznym, dzisiaj natomiast jest to pojęcie etniczne i musimy z tym się liczyć.

— "Rzym-V" mamy poza sobą. Co dalej?

— Będą kolejne. W każdym razie "Rzym-V" na pewno. Ustaliśmy, że dokonamy na nim swego rodzaju podsumowania, uwypuklimy Europejsko-Wschodnią w przededniu XXI stulecia, jakie mamy osiągnięcia i straty. Nowe spotkania, jak uważamy, to zawsze krok do przodu. W Grodnie np. podczas "Rzymu-IV" omawialiśmy nasze białorusko-litewsko-polsko-ukraińskie pogranicze, ustaliliśmy, co należy uczynić, by się ono wzbogaciło; w Srokach ocenialiśmy naszą spuściznę pod względem zbliżenia narodów, nie zaś konfrontacji. "Rzym-V" z pewnością przyniesie jakieś nowe rozwiązania, w każdym razie liczymy na to. Może jeszcze taka dygresja — chyba stajemy się tradycjonalistami. Chodzi o to, że potrzebne są młode siły, mówię o tym swoim kolegom i mam nadzieję, że podczas kolejnych spotkań będziemy je mieli.

— Dziękuję.

Rozmawiał
Władysław STRUMIEŁO

SPORT

Z boisk piłkarskich

We wtorek rozegrano 30 spotkań rewanżowych pierwszej rundy Pucharu UEFA. W tym dniu grały dwie polskie drużyny. Piłkarze "Górnika" Zabrze pożełali się z rosyjskimi, natomiast do drugiej rundy awansował zespół GKS Katowice. "Górniki" po klęsce w pierwszym meczu w Wiedniu 2:5 i tym razem nie zdołał pokonać "Admirę Vacker". We wtorek zabrali na zalewowe zremisowali 1:1. W Salonicach katowicki GKS do 48 min. utrzymywał jednobramkową przewagę z pierwszego meczu. Wtedy to bramkę, jak się okazało jedyną, zdobył zawodnik "Arisu" Sapeuntzis. Po dogrywce wynik nadal był nierozstrzygnięty. GKS awansował, gdyż wygrał serię rzutów karnych 4:3.

Wczoraj odbyły się mecze w ramach rozgrywek Węli Mistrzów. Dziś w turnieju o Puchar Zdobywców Pucharów wileński "Zalgiris EBSW" grać będzie na wy-

jeździe z holenderskim klubem "Feyenoord".

Tenis stołowy

W ramach rozgrywek Superligi Europejskiej w tenisie stołowym zanotowano takie wyniki: Niemcy — Polska — 4:3, Szwecja — Francja — 4:2, Austria — Anglia — 2:4, Dania — Belgia — 4:1.

Piłka pod koszem

W turnieju o Puchar Zdobywców Pucharu w koszykówce mężczyzn kowieński "Aletas" pokonał drużynę "Hapoel" Jerozolimę — 77:62. W turnieju o Puchar Europy polski zespół "Nobles" Wrocław wygrał z portugalską drużyną "Ovarense" — 75:58.

Piłka nad siatką

Dziś w Grecji rozpoczynają się mistrzostwa świata w siatkówce mężczyzn. W ostatnim czempionacie, który odbył się w 1990 r. w Brazylii, zwyciężyli Włosi. Właśnie oni oraz Brazylijczycy — złoci medalistów z Barcelony — będą głównymi pretendentami do tytułu mistrzowskiego.

Organizujemy każdej niedzieli podróże komercyjne na trasie WILNO-ŁÓDŹ-MOSKWA-WILNO.

Tel. w Wilnie 42-64-63.

Nr licencji 000097.

(zam. 938)

Znad Wilii

Radio 73.34 / 103.8 FM

- 6.00, 7.00, 9.00, 11.00, 13.00, 15.00, 17.00, 20.00, 22.00 - Wiadomości po polsku i rosyjsku
- 6.05 - Radio - Budzik
- 7.05 - Kawa z Radem "Znad Wilii"
- 7.15 - Kalendarium historyczne
- 7.30 - Krótki konkurs poranny
- 8.00, 19.00, 23.00 - Wiadomości BBC
- 8.05, 9.05, 10.05, 22.05 - Kursy walut
- 8.15, 9.15 - Horoskop
- 9.30 - Słowo niedzielnie (niedziela)
- 9.45 - Przegląd prasy
- 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 21.00 - Wiadomości po polsku i litewsku
- 10.30, 12.30, 14.30 - Serwis kulturalny
- 11.05, 19.30 - Koncert żyć
- 11.30, 13.30, 15.30 - Wiadomości lokalne
- 12.05 - Kuferek Radia "Znad Wilii"
- 16.05 - Zwirowana Dziewiętnastka (sobota)
- 16.30 - Astrologia dla każdego (wtorek, czwartek)
- 17.05 - Konkurs "3 x Tak"
- 20.30 - Wiadomości dla dzieci (sobota)
- 20.30 - Konkurs dla dzieci (sobota, niedziela)
- 22.05 - Konkurs wieczorny
- 24.00 - Muzyczna noc

Dział reklamy

Radia "Znad Wilii":

2056 Vilnius, al.Laisvės 60,
tel. 42 94 57

FIRMA POMAGA dłużnikom, którzy zastawili nieruchomości, w rozliczeniu się z wierzycielami.

Vilnius,
tel. 22-34-39, 22-33-61.

(zam. 940)

ORGANIZUJEMY komercyjne podróże:

soboty: WILNO-WARSZAWA-MOSKWA-WILNO;

wtorki: WILNO-MOSKWA-WILNO;

środy: WILNO-WARSZAWA-WILNO;

Również organizujemy

podróże do Kieja (okolic).

Vilnius, tel. 42-88-27, 69-65-62.

(zam. 883)

SKUPIJĘ

złoto, platynę, pallad, srebro.

(zam. 877)

SKUPIJEMY ZŁOTO, PLATYNĘ ROZLICZAMY SIĘ OD RAZU!

Pracujemy każdy dzień od godz. 9 do 20.

Vrublevskis 2, kolo placu Katedralnego.

Vilnius, tel. 22 70 17

(zam. 807)

SPRZEDAJEMY

efektywne elektryczne kotły do

ogrzewania domów indywidualnych.

Vilnius, tel. 35-16-85, 42-96-13.

(zam. 781)

KUPIJEMY I SPRZEDAJEMY WALUTĘ

codziennie od godz. 9.00 do 20.00.

Vilnius, Vrublevskis 2, obok pl. Katedralnego, tel. 22-70-17.

(zam. 807)

W TRYBIE PILNYM

pomagamy w załatwianiu doku-

mentów do Rosji, Holandii (Utrecht).

Korzystne podróże komercyjne w

soboty na trasie: Wilno — Warszawa —

Moskwa — Wilno.

Licencja nr 000011.

Vilnius, tel. 61-31-42, 61-31-06.

(zam. 819)

ZATRUDNIĘ

do opieki nad dziećmi (Dafnais)

dzwonczynie. Listy kierować pod adres:

ul. Žeručio 21-37, 2043 Vilnius.

(zam. 932)

WYKONUJEMY

granitowe pomniki, ogrodzenia,

nagrobki.

Vilnius, ul. Algirdo 48, tel. 63-99-85

ul. Žetelės 6, tel. 63-05-58.

(zam. 938)

Wyrazy głębokiego współ-

czucia Rodzinie Zmarłego śp.

Franciszka WOJTKUNA,

bohatera Września, jednego z

bohaterów książki "Rachunki

nie zamknięte" składa

Jerzy Surwiłło

**Больше 100 моделей
осенней обуви**

**Спортивная обувь
"KangaROOS"**

Оптовая торговля

DANBALT
international

Vilnius, ul. Kalvarijų 125-604, tel. 35-48-97, 76-28-18.
(Zam. 891)

**Okna
na świat**

Okna, drzwi,
witraży i fasady
o standardzie
europejskim z PCV
i aluminium według
technologii
niemieckiej firmy
"VEKA"
i belgijskiej firmy
"REYNAERS":

- projekty,
- wykonanie,
- montowanie.

ZATRUDNIĘ PANIĄ
Jako pomoc domową. Konieczna znajomość języka polskiego.
Vilnius, tel. 66-09-87. Od 9.00 do 13.00.
(Zam. 939)

Sklep jubilerski

Perlas

SKUPIJE I SPRZEDAJE
wyroby jubilerskie, skupuje
złoto, platynę, orderzy Lenina,
pallad, srebro techniczne.
Rozliczamy się od razu!
Zwracając się: Naugarduko
30, Vilnius, tel. 26-15-56.
(Zam. 882)

EKRANY

LIETUVA — "Kanibalci z
dżungli Avocado" (USA) o 12, 14, 16,
18, 20. W piątki — bilety o połowę
tańsze.

VILNIUS — 27-29.IX — "Chytry
Ventura — detektyw zwierząt" (USA)
— o 11.15, 13, 14.45, 16.30, 18.20,
20.10. 29.IX — "Legenda o Narayamie"
(Japonia) — o 20.10. 30.IX —
retrospekcja filmów litewskich. "Dzień
odpłaty", "Podpisałem — architekt"
— o 20.10. 30.IX-2.X — "Zapaleńcy-
2" (USA) — o 11.15, 13, 14.45, 16.30,
18.20, 20.10.

HELIOS — I sala — "Głębinowa
gwiazda" — (USA) — o 10.40, 12.40,
14.40, 16.40, 18.40, 20.40. II-Videosala
"Walkerranger z Texasu" (USA) —
o 11.00, 12.50, 14.30. "Filmotowar" (USA)
— o 16.10, 17.50, 19.30, 21.X —
"Trzej młodzi" (USA) — o 11. "Pa-
łeczka z Beverly Hills-3" (USA) — o
21.10.

PERGALÉ — 27-29.IX — "Zapa-
leńcy" (USA) — o 12, 14.30, 17.00,
19.30, 30.IX-2.X — "Chytry Ventura
— detektyw zwierząt" (USA) — o 12,
13.30, 15.30, 17.30, 19.30.

AUSRA — "Rekrut" (USA) — o
10.30, 12, 13.30, 17.40, 19.10, 20.30.
"Kishan i Kanchaya" (Indie) 2 s. — o
15.

DRUGYSTÉ — "Nie cofaj się i
nie poddawaj" (USA) — o 15, 16.30.
"Przysięgam Ci, ukochana" (Indie, 2
s.) — o 18.40.

VOLMETA

Skupujemy od przedsiębiorstw
i poszczególnych osób
Z Ł O M
metali żelaznych i stali nierdzewnej

Prosimy zwracać się:

Naucij Vilnia —	tel. (8-22) 67-35-10
Aukštaitij Paneriai —	tel. (8-22) 64-01-41
Kaunas —	tel. (8-27) 23-80-78
Klaipėda —	tel. (8-261) 3-20-33, 7-05-66
Panevėžys —	tel. (8-254) 6-20-05
Šiauliai —	tel. (8-214) 5-57-02, 9-40-78
Rokiškis —	tel. (8-278) 5-29-78
Alytus —	tel. (8-235) 5-76-24
Biržai —	tel. (8-220) 5-10-72
Tauragė —	tel. (8-246) 5-25-72
Varėna —	tel. (8-260) 5-10-79
Rej. akmeniskis —	tel. (8-295) 4-68-60
Jonava —	tel. (8-219) 5-26-60
Dūkštai —	tel. (8-229) 5-14-12
Marjampolė —	tel. (8-243) 7-28-81
Kėdainiai —	tel. (8-257) 5-03-63
Utena —	tel. (8-239) 4-87-22
Šilutė —	tel. (8-241) 5-16-59.

Z klientami rozliczamy się od razu.

Ten ciężar to
nie brzemień —
to uczyni
VOLMETA

AGE

KALENDARIO

* Czwartek (29.IX) jest 272 dniem
1994 r. Do końca roku 93 dni.
* Znak Zodiaku — Waga.
* Imieniny: Gabriela, Michalina,
Michała, Rafała.
* Wschód Słońca — 6.16, zachód
— 18.05.
Długość dnia — 13 godz. 49 min.

Litewska Służba Hydrometeorolo-
giczna przewiduje na 29 września
zachmurzenie z przejaśnieniami,
krótkotrwałe opady, wiatr zachodni,
umiarkowany. Temperatura 13-15
stopni ciepła.

W ciągu następnych dwóch dni lo-
kalne opady. Temperatura w nocy 4-9,
w dzień 9-14 stopni ciepła.

Dziurni wydania:

Lucyna DOWDO
Zbigniew MARKOWICZ
Teresa ŻARK
Teresa STRUMIKO
Bronisława MICHAŁOWSKA
Anna RZEWUSKA

KURIER Wileński

Dziennik
społeczno-polityczny Sejm
i Rządu Republiki Litewskiej.
Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Redaktor
Zbigniew BALCEWICZ

Nasz adres:
Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius,
Lietuvos Respublika
Kod 67218
Cena 35 ct (w Polsce — 1000 zł.)
SL 322
Drukuję Państwowe
Przedsiębiorstwo „Spauda”

W Domu Prasy (al. Laisvės 60,
piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63,
fax 42-72-65) w dniach pracy od
godz. 9 do 17, jak też pod adresami
w WILNIE (od godz. 9 do 19):

TELEFONY: redaktor — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz odpowie-
dzialny — 42-79-49, sekretariat — 42-79-50. DZIAŁY: polityczny — 42-78-63, ekonomiczny —
42-78-54, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, 42-90-63,
zagraniczny — 42-79-55, życia wsi — 42-79-68, 42-78-90, prawa i legislacji — 42-75-76, szkolnictwa
i młodzieży — 42-79-73, 42-69-86, stołeczny — 42-79-77, handlu, usług, „Magazyn rodzinny”
— 42-79-56, kultury — 42-72-84, literatury i sztuki — 42-79-88, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy
i ogłoszeń — 42-69-63. Korespondenci: na rejon wileński — 42-78-90, 45-03-95, sołectniczy —
52-780, święciański — 44-21-46, trocki i szyrwincki — 62-42-67, fotokorespondenci — 42-90-81,
tłumacze — 42-90-60, 42-72-71, stylisci — 42-72-92, maszyniści — 42-77-72.

* al. Gedimino 46-1;
* ul. Pylimo 26;
* al. Gedimino 2,
Poczta Centralna.

* W oddziałach łączności:
* nr 41, Gerovės 29;
* nr 48, Kojalavičius 131;
* Buviškis;
* Kalvėliai;

* Mickūnai;
* Nemenčinė;
* Nemežis;
* Paberžė;
* Pagriai;

* Radamina;
* Salnikaitė;
* Sudėvė.
* W Kownie:
ul. Biržų 8.

OGŁOSZENIA I REKLAMĘ
DO "KURIERA WILEŃSKIEGO"
PRZYJMUJE SIĘ: